

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

10. szám

Komárom, 2012. október

Ára 35 cent

RAGASZKODJUNK VALLÁSUNKHOZ

„Lévén annakokáért nagy főpapunk, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Istennek Fia, ragaszkodjunk vallásunkhoz” (Zsid 4,14). Aki követi a Kárpát-medencében élő reformátusokról szóló híreket, biztosan találkozott *A heidelbergi káté* létrejöttének 450. évfordulóján, 2013-ban újonnan történő kiadásához kapcsolódó eseményekkel. A kiadás a magyar nyelv mellett szlovák nyelven is megtörténik, gondolván arra, hogy évszázadok óta egy egyházban élünk.

A káté 80. kérdése körül diskurzus alakult ki. Az úrvacsora és a mise közötti különbségre utal ez a kérdés, és egyértelműen fogalmazza meg a mi hitvallásunkat: „Az úrvacsora azt tanúsítja egyrészt, hogy Krisztus egyszeri kereszttáldozatáért teljes bűnbocsánatot nyertünk, másrészt, hogy a Szentlélek minket a Krisztusba olt, aki most valóságos teste szerint a mennyben, az Atya jobbán van, és azt akarja, hogy őt ott imádjuk.” A vita nem is a református álláspont körül alakult ki, hanem arról szól, hogy a káté új kiadásában benne legyen-e – és ha igen, mi módon – a misére vonatkozó meghatározás: „...Krisztus testileg van jelen a kenyér és a bor színe alatt, és ezért ezekben kell őt imádni. A mise így alapját tekintve megtagadja Jézus Krisztus egyszeri áldozatát és szenvedését és ezért kárhozatos bálványimádás.”

Sokan gondolják azt, hogy református részről már nem gondoljuk annyira komolyan ezt a bálványimádást. Többen megfogalmazták, hogy az ökumené idején nem lehet a több mint 400 évvel ezelőtti helyzetből kiindulni. Mások azt mondták, hogy a sok vegyes házasság idején a katolikus fél megsértésétől óvakodni kellene. Pár héttel ezelőtt az evangélikus és a katolikus teológusok közül is megszólaltak páran ezzel a kérdéssel kapcsolatosan. Anélkül, hogy venném a bátorságot és ebben a vitában megszólalnék, egy-két gondolatot megkísérlek megfogalmazni.

A mai világ egyik legnagyobb kísértése, hogy összemosza a dolgokat. Azal hiteget bennünket, hogy mindegy, kik vagyunk. Mindegy, hogy férfi vagy nő, mindegy, hogy magyar vagy szlovák, mindegy, hogy református vagy katolikus, mindegy, hogy keresztyén vagy más vallású, esetleg ateista. Nem számít, hogy ki vagy, az a lényeg, hogy rendes ember légy, hogy szeretet legyen a szívedben – hallani nagyon gyakran a mondást.

(Folytatás a 2. oldalon)

Sola...

Sola scriptura, sola fide, sola gratia... Egyedül a Szentírás által, egyedül hit által, egyedül kegyelemből – van üdvösség. Életet jelentő vallástételek ezek a reformátorok által felismert és kimondott gondolatok. Egyedül! Kizárólagosan! Csakis így! Az életbiztonságát veszített, léte értelmét kétségbeesetten kereső ember előtt felragyog Isten világossága.

A reformációban teljesen személyessé, közvetlenné válik az Istennel való kapcsolat. A szerzetesi cella vagy kollégiumi szoba éppúgy alkalmas Isten keresésére és szava meghallására, az őszinte bűnbánatra és a bűnbocsánat örömeinek megélésére, mint a templom vagy a természet. Reformálódik az élet: helyreáll a megrontott kapcsolat Isten és ember között.

Mekkora kegyelem, hogy Isten nem mondott le az eltelt évszázadokban a világról s a világban levő (sok tekintetben elvilágiasodott) egyházzal! De hogyan is mondhatna le arról, amiért emberi mérték szerint kifejezhetetlen értékű árat adott? „Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?” (Róma 8,32). Ez Isten „solusa”. Solus Christus – egyedül Krisztus által van üdvösség, újjá lett élet.

És eltöltheti szívünket a hála, mert mindannyian címzettjei vagyunk Isten ajándékozó szeretetének, re-formálni akaró megújító kegyelmének. S arról, hogy mit jelent a Krisztusban megújult élet, tanúskodik a történelem; ne feledjük: „...a teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését” (Róma 8,19).

Szabó András

SZENCZI MOLNÁR ALBERT IMÁDSÁGA

*Mint a fa, mit dúsvízű folyónak
partján plántáltál, olyan vagyok.
Fölöttem kegyelmed kiterjesztett sátra,
sok-sok levelecském fényedtől ragyog.*

*Ágaim – kis ezüst hurok – szólnak:
hangom mélyén, benn, végtelen hála
zeng-rebeg, mint ékes csillagok
– Te fényesíted, ég s föld Királya.*

*Te voltál és Te vagy erős Isten,
kívüled sosem és sehol nincsen,
kiben lelkem megnyugodhatnék.*

*Dicséretim szavát fogadd el, ha
alig súlyosabb is, mint a pelyva
– Lelkedtől hajtva hulljon Eléd.*

Az ÚR színe előtt

Mindenható Isten, kegyelmes, meny-
nyei Atyánk! Te mindig szólottál földi
gyermekeidhez, és sohasem hagytad
magad bizonyosságtétel nélkül. Igéd min-
dig világos volt azok számára, akik hit-
tek benned. Köszönöm, hogy ma is gon-
doskodsz arról, hogy az én számom-
ra is a te Igéd hangozhassék tisztán
és világosan, és hogy ezért választott
embereidet elküldötted, s általuk az
igaz utat ismét megmutattad, tudomá-
nyod tisztán állítottad eléink. Köszö-
nöm, hogy ezt nekem is hirdetteted, s
ezzel engem is megajándékoztál. Most
azért könyörgök, hadd vegyem én is
Igéd drága ajándékát. Add, hogy ta-
nítson engem a te igaz megismeré-
sedre, neked való hűséges engedel-
mességre, s amíg emberi szavak és be-
tűk által szólasz hozzám, érthessem
meg ezeken át hozzám való nagy ir-
galmadról szóló bizonyosságtételeidet,
és adjak ezért életemben szüntelen
hálát szent Felségednek. Krisztus ér-
deméért hallgass meg engem. **Ámen.**

folytatott küzdelmet, mások keresztyén
hitét értékelve és megbecsülve nem te-
hetjük meg, hogy ne mondjuk el azt az
igazságot, melyet Isten Szentlelke elő-
deinkkel megértetett. Csodálatos örök-
ségünk van a történelem Urától: refor-
mátus hitünk, mely a Biblián, Isten Igé-
jén alapszik. A mi reménységünket, Jé-
zus Krisztust helyezi a középpontba, azt
a főpapot, aki áthatolt az egeken. Ra-
gaszkodjunk vallásunkhoz, mert az az
igazságot, a Jézus Krisztusban eljött
egyedüli megváltó hatalmat hirdeti!

Géresi Róbert

Isten foglya

**Luther Márton mondta: „Lelki-
ismeretem Isten Igéjének foglya. A
lelkiismeret ellen tenni nem helyes
és nem biztonságos.”**

**Az, hogy mindenki csinálja,
nem jelenti azt, hogy neked is
kell. Az, hogy megúszod, nem je-
lenti azt, hogy semmilyen követ-
kezménye nem lesz. Azért, mert
helyesnek érzed, attól még nem
biztos, hogy valóban az is. Ha iga-
zán elkötelezted magad arra,
hogy Istennel jársz, Luther életfi-
lozófiája legyen a tiéd is: „Lelkiis-
meretem Isten Igéjének foglya.”**

(Bob Gass)

RAGASZKODJUNK VALLÁSUNKHOZ

(Befejezés az 1. oldalról)

Ravasz gondolat ez, hisz azt sugallja,
hogy az identitásában megerősített em-
ber nem lehet jó. Az élet nagyon sok
fontos területén arra biztatnak bennün-
ket, hogy adjuk fel identitásunkat és hit-
vallásunkat, mindazt, amik vagyunk. E-
lég, ha vásárolunk és fogyasztunk. Min-
denhol ugyanazoktól ugyanazt. Aki ki-
csit is jár a világban, maga is tapasztal-
hatja, hogy Madridtól – Münchenen
keresztül, Budapesten át – Kassáig egy-
forma üzletekben ugyanazon áruk töm-
kelege akar bennünket egyformává, egy-
formán szürkévé formálni. Az identitá-
sát veszített ember ugyanis a legköny-
nyebben befolyásolható.

A fél évezreddel ezelőtti reformáció
arról szólt, hogy az ember nyissa meg a
szívét Isten előtt és nyissa ki a szemét
az igazság meglátására. Igenis számít,
hogy kik vagyunk! A dolgokat nem el-
leplezni vagy összemosni kell, hanem
megigazítottan az igazságot ki kell mon-
dani. A reformáció korának embere újra
felfedezte, hogy az egyénnek nincs szük-
sége közbenjáró intézményre ahhoz,
hogy Istenhez léphessen. A megújulás-
ban lévő közösség meglátta, hogy Jézus
Krisztus megváltó tettét nem lehet ki-
egészíteni vagy megismételni: az egy-
szeri és tökéletes volt. Az Isten előtti
megújulás pedig identitást adott.

A megváltottságának tudatában levő
ember tudja, kicsoda, tudja, miből sza-
badította meg őt az Isten, és tudja, mi-
lyen hálával tartozik Istennek minde-
zért. És ez az igaz ismeret emberi méltó-
ságot és tartást ad annak, aki benne él.
Jézus Krisztus földi szolgálata alatt a
zsidó néphez való tartozását meg nem
tagadva fordult a zsidókhoz és a pogá-

nyokhoz egyaránt, a templomadót meg-
fizetve hirdette, hogy a Lélek templo-
mát kell felépíteni. Pál apostol fájdal-
masan élte meg, hogy saját népe meny-
nyire nehezen fogadja be az örömhírt,
de származásának nem fordított hátat –
így lett a pogányok legnagyobb apos-
tola.

Önmagunk előtt látva a mai kor kihí-
vásait, a hit egységének kereséséért

„Fogadjátok be tehát egymást, ahogyan Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére” (Róma 15,7).

Nem könnyű egymást elfogadni, mert az embereket a világban megosztja a politikai, nemzeti és világnézeti meggyőződésük. Emellett mindenkinek megvan a maga meggyőződése, saját igazsága és véleménye az adott dolgokról, amelyek újabb osztódáshoz vezetnek. Szünet nélkül darálja mindenki a magáét, ami nézeteltéréseket eredményez, és az emberek közt konfliktus van – nyílt vagy csendes, és a lényege mindig ugyanaz: harag forrong bennünk, mindenáron a magunk akaratát akarjuk átültetni, és ha ez nem sikerül, akkor várjuk a visszafizetésre alkalmas pillanatot.

Pál idejében a Rómában élő gyülekezet tagjai zsidókból és pogányokból lettek keresztyénné, akik egy vegyes közösséget alkottak. Lehetséges-e egyáltalán egymás befogadása két teljesen különböző kultúra és embercsoport esetében, egy ugyanazon gyülekezetben belül?

Pál apostol a levelében többek között ebben a problematikában is elmélyül, mert a gyülekezetben a szakadás veszélye fenyegetett (Róma 16,17–18). Nagyon jól ismeri a zsidókat, és tudja, hogy kitartóan fogják védeni a saját vallási „igazságukat” és nem adják fel egykönnyen (Róma 3,29; 10,2–3). A zsidó származásúaknak, illetve némelyeknek közülük feltehetőleg jelentős pozíciójuk volt a gyülekezetben, és mindenáron át akarták ültetni a saját tradíciójukat, aminek a pogányokból lett keresztyéneknek is alá kellett rendelniük magukat – különben elfogadhatatlanok lettek volna (Róma 14,10). Pál vitát folytat velük ezekről a dolgokról, és hangsúlyozza, hogy Krisztusban nyertek üdvösséget, és nem a zsidó tradíciók megtartásával lesz valaki kegyelmet nyert ember. Ez a gondolat végigvonul a levélen, és befejezésül – hosszas érvelés után – Pál összszegzően kimondja: „Fogadjátok be tehát egymást, ahogyan Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére” (15,7).

A Római levél argumentáló stílusban íródott, azzal a reménységgel, hogy az olvasók a levél elolvasása után hagyják magukat meggyőzni, mert megtért és lelkiileg felnőtt emberek (Róma 1,12; 15,14–15). Ellentétben a korinthusiakkal, akiknél a gyülekezetben szakadás van, és Pál *bottal* fenyegeti őket, mert

KAPCSOLATAINK REFORMÁLÁSA TISZTELET, TOLERANCIA, MEGBOCSÁTÁS

makacsok és keményfejűek (1Kor 4, 21), mert ráléptek a szakadás és viszálykodás útjára, amely az Isten haragját és ítéletét vonja maga után (1Kor 1,4–17; Róma 2,1–11).

Nincs rosszabb annál, ha a világi viselkedés és hozzáállás kezd érvényesülni az Isten egyházában, ami a megtéretlen szív eredménye. A megtéretlen szív csak magára figyel, és ez leginkább a saját akarat és igazság átültetésénél mutatkozik meg: háttérbe szorul a tisztelet, a tolerancia és a megbocsátás. Istennek tetszeni egyedül csak a megtért ember tud. Pál ezért azt reméli, hogy szavai jó termőtalajra hullanak a római gyülekezet tagjainak szívében és a gyülekezet nem oszlik szét „valódi” és „nem valódi” keresztyénekre, hanem a zsidók a pogányokkal testvériesen élnek együtt, ahogyan erre Krisztus tanítja őket (Jn 17,20–23; Róma 14,19; 15,5–6).

Erre az egymás iránti tiszteletre, toleranciára és megbocsátásra nagyon kell figyelni a mai egyházban is, mert a világi viselkedés nagyon könnyen belophat-

ja magát még az egyház légkörébe is. Szabad világunkban megszoktuk, hogy nyilvánosan és merészen beszélünk a saját jogainkról és „igazságainkról”, de eközben valahogy elfelejtődnek a keresztyén kötelességek, melyekről Krisztus tanít a szeretet szempontjából (Mt 5–7).

Sokan hangoztatják, hogy nekünk, református egyháztagoknak elvárásaink vannak saját egyházunkkal szemben és akarjuk, hogy „igazságunk” és látásmódunk érvényesüljön. Továbbá azt is követeljük, hogy akaratunk teljesítve legyen az egyház és a gyülekezet különböző kérdéseiben és döntéseiben. Igényeink vannak, hogyan nézzen ki az egyházban való élet, és saját látásmódunkat rá akarjuk erőltetni a többiekre. Ha viszont nem jutnak érvényre igénye-

ink, akkor sértődve távozzunk vagy ellenállunk, és nyílt vagy csendes háborút folytatunk azokkal, akik nem tettek eleget akaratunknak vagy nem adtak nekünk igazat.

Erősen hangsúlyozzuk, hogy keresztyének vagyunk, de az egymás iránti szeretetről, tiszteletről, toleranciáról és megbocsátásról mintha csak teoretikusan akarnánk tudni, valódi és felelősségteljes cselekedetek nélkül. Sokkal inkább értünk a saját „igazságunk” magyarázásához, mint a mindennapi szeretet cselekvéséhez. Kitartóan figyeljük saját személyes céljainkat (még az egyházban is), de az élet legalapvetőbb dolgaiban, amelyekben az Isten szava szerint kellene elsősorban felelősségteljesnek lennünk, nagyon hanyagok és könnyelműek vagyunk. A formát akarjuk hangsúlyozni, de a tartalmat figyelmen kívül hagyjuk.

Azonban ha nem teljesítjük keresztyéni kötelességeinket a szeretet szempontjából, ahogy ezt Krisztus tanítja, akkor nincs morális jogosultságunk keresztyéneknek nevezni magunkat, és természetesen nincs jogunk követelni saját keresztyéni jogainkat sem.

A mi akaratunk Isten akaratával csak a szeretetben lesz teljes harmóniában. Egyedül a szeretetben hozunk dicsőséget Istenre (Róma 15,7). Minden más az önző énből és megtéretlen szívből származik, legyen az akárhogyan magyarázva. Sokan emiatt egyáltalán nem veszik tudomásul, mennyi szenvedést és szeretetlenséget okoznak másoknak büszke énjükkel, amely vallásos köntösben tetszeleg.

Csakis a Krisztus kegyelme tud bennünk olyan tiszta szeretetet támasztani, amely el tudja fogadni a másikat igények és előítéletek nélkül; és felelősségteljessé tesz a szeretetben! Mikor tudatosítjuk leginkább, hogy Jézus szeret minket? Amikor szeretni tudunk mi is. Ugyanis a valódi hit és szeretet soha nem kerüli meg az embert (Róma 13,8–10). Megtért szívvel is vétünk hibákat, de Isten vezetése és nevelése alatt gyarlóságainkat már folyamatosan tudatosítjuk, miképpen azt is, mennyire szívtelenek vagyunk, amikor néha gögössé válunk és elfelejtjük, hogy magunk is kegyelemre szoruló emberek vagyunk.

Ifj. Demes Tibor

Egyházunk püspöke szeptember 7-e és 9-e között Kuselben részt vett a pfalzi egyházkerület Gustav-Adolf-Werk segélyszervezete sorozatban 142. alkalommal megtartott évi ünnepségén. Az ünnepi istentisztelet alkalmával ő végezte az igehirdetés szolgálatát, majd röviden beszámolt a GAW 2012. évi projektkatalógusában szereplő projektjeinkről (Tany, Komárom, Nagymihály), amelyekre az egyházkerület gyűjti a támogatást. Alább az útjával kapcsolatos beszámolóját adjuk közre. (A szerkesztőség)

A németországi Gustav-Adolf-Werk segélyszervezettel már több évtizedre visszanyúló kapcsolatot ápol egyházunk. Német testvéreink keresztyén meggyőződésükből fakadóan igyekeznek segítséget nyújtani a rászoruló, építkező gyülekezeteknek szinte a világ minden táján, ahol kisebbségi helyzetben protestánsok élnek. Ez a segítségnyújtás nagyon fontos volt számunkra a múltban is, és a jelenben is jelentősen előmozdítja gyülekezeteink igyekezetét.

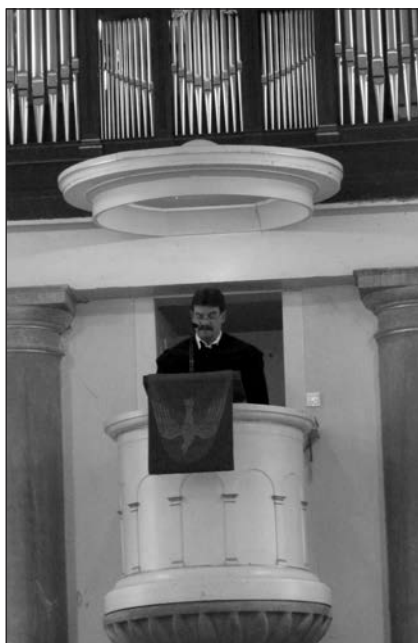
A GAW minden esztendőben kiad egy ún. projektkatalógust, amelyben országok és egyházak szerinti felsorolásban a támogatott gyülekezetekről és azok építkezéseiről elég részletes jellemzés található. A 2012. évi katalógusban a Zsinati Tanács javaslata alapján három gyülekezetünk építkezése található: gyülekezeti ház építése Tanyon, a Timóteus-ház javítása Komáromban és a gyülekezeti központ befekészése Nagymihályban.

Az elmúlt évben a projektkatalógus megjelenésekor megkeresett a pfalzi egyházkerület Gustav-Adolf-Werk segélyszervezetének elnöke, **Friedhelm Hans** (akivel braziliai szolgálati utam alkalmával ismerkedtem meg), és megkért, hogy biztosítsak anyagot a felsorolt építkezése-

GONDOLNAK RÁNK ÉS SEGÍTENEK Több mint másfél évszázada tevékenykedik a GAW

inkről, majd meghívott egyházkerületük segélyszervezetének immár a 142. alkalommal tartott évi ünnepségére. A meghívást annak apropójából tette, hogy a pfalzi egyházkerület fogja a gyűjtést biztosítani a mi egyházunk három építkezésére.

Az ünnepségre szeptember 8-án és 9-én került sor Kuselben. Szombat délelőtt a kerület tanácsának tagja, **Winfried Hirschberger** adott fogadást, melyen részt vett az 5000 lakosú kisváros polgármester aszszonya, az egyházmegye esperese, **Ralf Lehr**, a GAW elnökségének tagjai, a kül-

Az igehirdető a kuseli szószéken

földről meghívott vendégek és a gyülekezet vezetősége. A fogadáson rövid köszöntőt mondtam, s a kerületi tanács elnökének (aki egyben az ünnepség fővédnöke volt) ajándékként egy plakettet adtam át egyházunk címerével.

A délután öt órakor kezdődött istentiszteleten ígét hirdettem a *Zsid 13,16* alapján: „A jótékonyságról pedig és az adakozásról el ne felejtkeztek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.” Az istentiszteleten a Szlovákiai Evangélikus Egyház püspöke, **Miloš Klátik** is részt vett. A végén mindketten bemutattak egyházaink azon építkezéseit, amelyek a projektkatalógusban szerepelnek.

Másnap egy kis falucska, Hüffler gyülekezetének istentiszteletén vettem részt **Friedhelm Hans** barátommal, ahol szintén köszöntöttem a gyülekezetet és röviden bemutattam egyházunkat. A záró istentisztelet vasárnap délután volt a tallichtenbergi vár kápolnájában.

A kapcsolat egészében az a csodálatra méltó, hogy a kisebbségben élő protestánsokat a maga legtermészetesebb módján közelvalókként, testvérekként kezelik. Ez a tudat annyira erős, hogy még a legkisebb gyülekezet is azon iparkodik, hogy évente legalább egy perselypénznny adománnyal támogatást nyújtson. S ezt már több mint másfél évszázada teszik, hisz a GAW már több mint százötven éve működik Németországban. Csodálhatjuk Isten bennünk munkálkodó kegyelmét, s egyben példát meríthetünk abból a szilárd elkötelezettségből és meggyőződésből, amellyel megpróbálják megélni a hitüket.

Az irányunkban megnyilvánuló szeretet viszonzása mutatkozhat meg részünkről, amikor is 2017-ig minden esztendőben a reformáció napi istentiszteletek perselypénzét odaszánjuk a wittenbergi templom felújítására. Legyen ez ebben az esztendőben is hálánk parányi megnyilvánulása németországi testvéreink irányába. Gondoljunk mi is rájuk, és segítsünk!

Fazekas László

Kiállítás az erdélyi egyházkerület mellett

Főtiszteletű Püspök Úr és Főgondnok Úr! Főtiszteletű Egyházkerület! Hitünk, magyarságunk, de az általános európai együvé tartozásunk is kötelez arra, hogy odafigyeljünk egymásra és segít-sük egymást.

Felháborítónak tartjuk, hogy a román állam már másodszor akarja megsérteni tulajdonjogi jogviszonyában az Erdélyi Református Egyházkerületet. Számunkra is megrendítő, hogy ma is megismétlődhet a múlt tragédiája, amikor is a kommunista diktatúra államosítási törekvései oly sok kárt

okoztak az európai keresztyénségnek. Ugyanezt a szomorú folyamatot érzékeljük most is, amikor egy jogosan visszaigényelt tulajdont, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumot újra állami kézbe akarják juttatni.

Ez precedensértékű ügy, amely félelmetesen rávilágít arra, hogy mi módon lehet olyan alapvető jogelveket, sőt magát a jogbiztonságot – azon belül is a tulajdonhoz való jogot – figyelmen kívül hagyni és semmibe venni, amely meghatározója kell hogy legyen európaiságunknak.

Ezért a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 2012. szeptember 15-én tartott ülésén határozatban fejezte ki tiltakozását a romániai hatóságok döntése ellen, és testvéri támogatásáról biztosítja az Erdélyi Református Egyházkerületet.

„Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízzál benne, majd ő teljesíti. Felhozza a te igazságot, mint a világosságot, és a te jogodat, miként a delet” (Zsolt 37,5-6).

Testvéri köszöntéssel:

Fekete Vince **Fazekas László**
főgondnok püspök

Komárom, 2012. szeptember 18.

Református zsinati tagok az imádság erejéről és Isten hatalmáról az egyházban és a világban – ezt az alcímet viseli a kiadó hasznos kezdeményezésének kézzelfogható eredménye arra nézve, hogy betekintést kaphassunk: milyen az imaélete a Magyarországi Református Egyház zsinati képviselőinek. Az apostolok cselekedeteiből kölcsönzött cím pedig arra mutat, hogy a tanítványok számának a növekedése szoros összefüggésben áll az imádkozással.

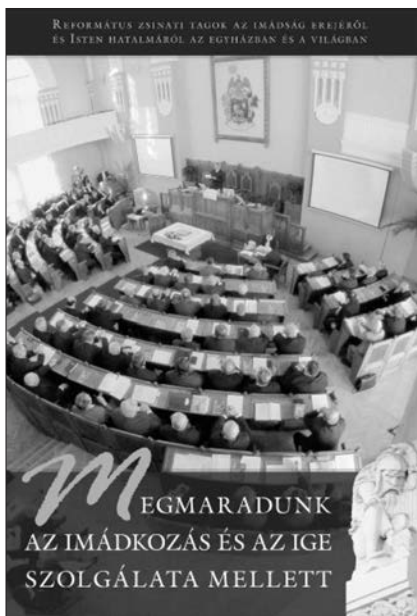
A Kálvin Kiadó a fennállása 20. évfordulójára megjelentetett kötettel az imádság fontosságára szeretne volna ráirányítani a figyelmet, ezért a zsinati tagoktól kért olyan kéziratot, melyben elmondanák, mit jelent számukra az imádság. Harminchárom szív nyílt meg, harminchárom személyt indított a Lélek, hogy beszéljen életének erről a (bizonyos szempontból intimnek is mondható) területéről. Különböző megközelítések jellemzik a témát, más-más módon nyilvánult meg valamennyi szerző (bizonyoságtételtől hivatalosabbnak érzett szövegig többféle típust találunk; vannak, akik egy imádságukat adták közre).

Az imádságról való elmélkedésekben üdén hat és az olvasó imaéletének bátorítását is szolgálhatja a vallomásos hangnem, amit elsősorban azok tudnak megütni, azoknak az írásaiból sugárzik, akik imádságos légkörben nevelkedtek,

Megmaradunk az imádkozás és az ige szolgálata mellett

akikben erős nyomot hagyott az, hogy felmenőiket látták és hallották imádkozni, sőt együtt végezték ezt a „munkát”, folytatták ezt a „küzdelmet”. Mert „ha jól meggondoljuk, az igazi imádság maga is munka, az igazi imádság maga is küzdelem, olykor még véres verítékcseppektől is kísérve, mint Jézus esetében a Gecsemáné-kertben” – fogalmaz Derencsényi István.

Érdekesek azok a meghatározások, amellyekkel a szerzők az imádságot próbálják meg definiálni: Isten jelenvalóságának átélése, „bemosakodás” a szolgál-

latra, hallható bizonyágtétel, életünk megnyitása Isten előtt, pecsét a hiten, navigációs eszköz, vallástétel Isten előtt, az ember lelki immunrendszerének az energiaforrása, Isten országának a nyelve stb.

Nagyon jó, hogy a személyességen túl sok írásban érezni a közösségért vállalt felelősséget is. Szépen kidomborodik az a törekvés, hogy imaéletünkben mindenekelőtt a gyülekezeteink épülését kell szem előtt tartanunk, amint Püski Lajos rögzíti a célt: „Ahogyan az apostolok sem vállaltak fel személyesen minden szolgálatot az ősgyülekezetben, úgy mi is elsősorban azért imádkozunk és azon munkálkodunk, hogy legyenek megtérések. A Krisztus követőivé vált testvéreinket pedig igyekezzünk felkészíteni és szolgálatba állítani. A fogvatkozás, erőtlenedés olykor már kritikus állapotában is hasonló a feladata minden lelkipásztornak. Akkor maradunk meg, ha megmaradunk – különösen lelkészként – az imádkozás és az ige szolgálata mellett!”

A. Kis Béla

(Kálvin Kiadó, Budapest 2012)

Feladvány

Az ApCsel melyik verséből való az imáról szóló könyv címe?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **november 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címeire (**930 10 Dolný Stál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

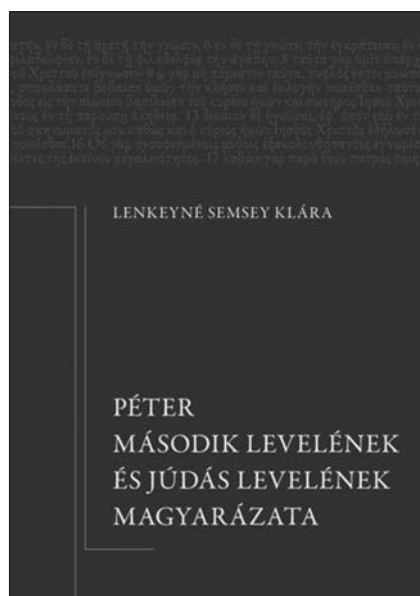
A július–augusztusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint az akvarell szó vízfestést, vízfestményt jelent.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **Beke Lászlóné** (Szádalmás), **Dékány Zsuzsanna** (Tany) és **Takács Valéria** (Kassa). Mindhárman a *Jertek énekeljünk* című énekgyűjteményt kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Péter második levelének és Júdás levelének magyarázata

A magyar nyelven írt kommentáriródlom egy újabb alapos darabbal gazdagított **dr. Lenkeyné dr. Semsey Klára**, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem nyugalmazott újszövetséges professzora jóvoltából, aki a két levél üzenetének feltárásával bizonyosságot is tesz: „Krisztus nemcsak földi életet, hanem boldog örök életet ajándékozik Úr, számít az üzenete meghallására, mert ez az értelmes jelen és boldog jövőnk titka.”

A szerző írásmagyarázati módszere üzenetközpontú, s magyarázatával a széles olvasóközönséget szeretné elérni. Ezért a szöveg saját fordítása, illetve elemzése után „közérthető” tartalmi összefoglalás következik, ráadásként kiegészítve egy-egy gyakorlatias, életszagú meditációval.

–akb–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2012)

A 2011-es népszámláláskor Farnad 1307 lakosából 940-en vallották magukat magyarnak, 326-an pedig szlováknak. A lakosság főleg római katolikus vallású, reformátusnak 147-en vallották magukat. A község református templomát 1787-ben építették, tornyot 1804-ben emeltek hozzá. A gyülekezet lelkipásztora 1999 októberétől Kissné Tóth Ilona.

A választói névjegyzékben 104 név szerepel, a gyermekekkel együtt 130 körül lehet a gyülekezet lélekszáma – mondja a lelkipásztor –, így alig húszan lehetnek, akik reformátusok ugyan, de nem járulnak hozzá az egyházközség fenntartásához. A templom befogadóképessége megfelel a gyülekezet jelenlegi nagyságának. Bár a padosok csak a sátoros ünnepek alkalmával (főleg karácsony este) telnek meg, olyankor százan is jelen vannak (sokan ugyanis kíváncsiak a gyermekek szereplésére).

A falu a nagyobb településektől (Párkány, Érsekújvár, Léva) messze esik, s mivel helyben megszűntek a munkalehetőségek, a fiatalok elköltöztek vagy külföldön dolgoznak. Farnadon van óvoda és iskola, valamint néhány üzlet is, ám ezek csak nagyon kevés embernek tudnak munkát biztosítani. Ez a tény is befolyásolja a gyülekezet lélekszáma negatív irányba történő alakulását. Kevés az újszülött, annál több a temetés (az elmúlt évben nyolc temetés volt, miközben egyetlen keresztelő sem).

A vasárnapi istentiszteleteken átlagosan huszonötven vesznek részt, a böjti időszakban negyvenen is ülnek a padokban, ünnepek idején hatvanan is úrvacsoráznak. A lelkipásztor elmondja, hogy hívogatja a híveket a templomba, ám sokaknak betegség vagy öregség miatt nehezükre esik eljutni. Egy ideig autóval szállította az idősebbeket a templomba a lelkipásztor, de romló egészségi állapotuk miatt ez a szolgálat abbamaradt.

Ősztől pünkösdig hetente egyszer van bibliaóra, amit átlagban tízen látogatnak. A nyári időszakra viszont fel kell függeszteni az egyébként rendszeres alkalmat – mondja a lelkész –, mivel az asszonyok nyáron a kerti munkákkal vannak elfoglalva, kint vannak a szőlőben. Keddenként az iskolai hittantanítás után a bibliakör néhány tagjával a lelkipásztor felkeresi azon idős embereket, akik már nem tudnak részt venni a vasárnapi szolgálaton, és házi istentiszteletet tartanak számukra az otthonaikban: énekelnek, imádkoznak és beszélgetnek az igéről.

Nagyon családias a farnadi gyülekezet

JÓL ÉRZI OTT MAGÁT MINDENKI

A gyülekezet lélekszámának jövőbeli alakulását mutatja, hogy az iskolai hittant mindössze kilenc gyermek látogatja. Ezért már nem tudnak évente konfirmációt tartani, hanem több – különböző korosztályú – fiatal tesz egyszerre vallást a hitéről. A karácsony esti és anyák napi ünnepélyek mellett a gyermekeknek tanévzáró és -nyitó alkalmat szerveznek. Általában húsz gyermek is összejön ilyenkor, mert a barátait is magukkal hozzák. Tartanak gyermek-istentiszteletet is, melyet rendszeresen öt gyermek látogat (velük a lelkipásztor lánya foglalkozik).

Tervek mindig vannak, csak az Úris-ten adja meg hozzá a jóváhagyást – mondja Kissné Tóth Ilona, majd az elmúlt évekre visszatekintve sorolja is, hogy mi mindent sikerült megvalósítaniuk. Farnadra való kerülése után a templom tetőzetét javították meg, majd holland segítséggel a megrongálódott padosokat cserélték ki jobb minőségűekre, és új

átalakítani és felújítani a helyiségeket. A költségek fedezésére kölcsönt vettek fel az Egyetemes Egyháztól, s amíg nem törlesztik, addig csak kis lépésekben haladnak a terveik megvalósításában. (Tavasszal egy vihar megrongálta a templom északi oldalát, most ennek a kijavítása az elsődleges feladat.)

Az egyházközségnek volt iskolája is, de azt sajnos nem kaphatták vissza (időközben magánlakás céljára alakították át, és a törvény ilyen esetben nem tette lehetővé a restitúciót).

De van remény a jövőre is, és ha Isten megsegít, akkor az meg is látszik a gyülekezetben – szögezi le a lelkipásztor. Ezt tapasztalják azok a holland reformátusok is, akiknek a támogatásával lecserélhették a régi padosokat. A lelkipásztor lelki téren fontosnak tartja a család- és beteglátogatást, az idősek felkeresését, a rendszeres bibliaórákat és az istentiszteleti alkalmak megtartását, valamint a gyer-

A farnadi református templom és környezete

padlóval burkolták a belső teret. Egy vihar miatt alaposan megrongálódott a torony is, így azt is ki kellett javítani. Bevezették a vizet, akárcsak a gázt a templomba és a parókiára, hogy fűteni lehessen a gyülekezeti teremben és az irodában is a hideg időszakban.

Pár éve került vissza az egyházközség tulajdonába az államosítás áldozatául esett, mára már alaposan lelakott, romos épület, amit a gyülekezet fokozatosan újít fel. Már pótolták a hiányzó nyílászárókat, de a homlokzat felújítása még várat magára. Tavaly, amikor nehéz helyzetbe került az egyik család, a gyülekezet úgy döntött, hogy otthont ad nekik ebben az épületben. A központi fűtés ugyan még nincs bevezetve, de sikerült

mekekkel való foglalkozást. Kissné Tóth Ilona támaszkodhat a gondnokok segítségére, akik mindig betöltötték küldetésüket, teljesítve a rájuk bízott feladatot. És így áll az ügyek intézéséhez az egész presbitérium, mert a magára vállalt feladatot minden tagja végre is hajtja.

A lelkipásztor azt is konstatálja, hogy a hívek nagyon szépen adakoznak: Isten dicsőségére, a perselybe is, és szinte mindenki befizeti az egyházfenntartói járulékot. Amikor a templom tetőzetét kellett kicserélni, akkor sem voltak restek megnyitni a pénztárcájukat. Nagyon lelkes, családias a gyülekezet, ahol jól érzi magát a lelkész is meg a hívek is – összegez Kissné Tóth Ilona lelkipásztor.

Iski Ibolya

ÖNGYILKOSSÁG – A SÁTÁN HAZUGSÁGA

Egy átmeneti probléma az örökkévalóságba kerül

Létezik egy csodálatos hely ezen a világon, ahol minden Isten keze nyomát őrzi, egy hely, amely maga az Isten-bizonyíték: Naprendszerünk egyedül életet hordozó csodálatos kék bolygója, a Föld, az otthonunk. Milyen fantasztikus látvány már a bolygó maga! Micsoda káprázatos összhang uralkodik a rajta és benne lévő élő és élettelen természetben! És milyen nagyszerű alkotás a teremtett világ legmagasabb fokán álló ember, aki az összes élőlény közül egyedül képes ezt a teremtettséget felfogni és értelmezni; aki az összes élőlény közül egyedül képes kapcsolatokra és bennük a legkülönbébb érzelmek átélésére – és aki mégis képes arra, hogy az Isten által rábízott csodálatos életre és világra nemet mondjon, visszautasítsa és eldobja magától.

Az ember egyik legtermészetellenebb tette az öngyilkosság. Az egész élővilágban nincs példa hasonlóra, hiszen minden élőlény rendelkezik egy olyan életösztönrel, önvédelmű mechanizmussal, amely megátolja őt abban, hogy bárminemű kárt tegyen önmagában. De nemcsak természetellenes, hanem Isten-ellenes is az, ha valaki eldobja magától az életet. Az öngyilkos ember szembe fordul Teremtőjével, amikor véget vet annak az életnek, amelyet Istentől hivatásként, küldetesként kapott, amely nem sajátja, ezért nem is rendelkezhet felette; és nem utolsósorban áthágja az egyik legnagyobb parancsolatot, az élet védelmére vonatkozó *Ne ölj!*-t.

Az elmúlt korokban az öngyilkosság annyira gyalázatos tettnek számított, hogy a katolikus egyházban el is utasították az öngyilkosok eltemetését. Az öngyilkosságot ugyanis olyan végső bűnös cselekedetnek tartották, amelyet az embernek már nem áll módjában megbánni: ezért az öngyilkos ember kárhozatra ítéli saját magát.

Az öngyilkosság minden korban rendkívül negatív társadalmi megítélést kapott, ezért sosem esett túl sok szó róla. A Kontrasztkiállítás azonban megmutatta, hogy milyen nagy szükség is van arra, hogy beszéljünk róla. Azokért, akik ma is kíváncsiak elköltözni ebből a számukra oly súlyosan a vállukra nehezedő, fájdalmas jelenvalóságból, azokért, akik egy életen át hordozzák a bűntudat, a szégyen, az aggodás nyomasztó súlyát öngyilkosságot elkövetett szerettük miatt, és mindazokért, akik az öngyilkossággal ugyan még nem kerültek kapcsol-

latba, de érzik felelősségüket szenvedő embertársaikkal szemben.

Az öngyilkosság sajnos egyre súlyosbodó probléma társadalmunkban: egyre több a lelki sérült, depressziós ember. A statisztikák szerint évente csaknem egymillióan vetnek véget önként az életüknek szerte a nagyvilágban. Az öngyilkosságot elkövetők száma az európai kontinensen a legmagasabb, az európai országok között pedig Magyarország az öngyilkossági listán az utóbbi évszázadban szinte mindig az első öt között volt. (Magyarországon ma is naponta 6-7 ember lesz öngyilkos.) Figyelemreméltó az a tény is, hogy Magyarország az öngyilkosság gondolatával foglalkozó fiataljainak a számával szintén toronymagasan vezeti a listát Európa államai között.

Ha valakit tehát érint az öngyilkosság problémája, akkor bennünket, magyarokat (akiket egyébként is egy világ ismer Seress Rezső *Szomorú vasárnapjáról*) nagyon is! Miért ilyen „öngyilkos nemzet” a magyar? Úgy hiszem, hogy valahol egészen mélyen bele van ivódva a csontjainkba a bús történelemtudat, láthatatlan sebzi önbecsülésünket megtört nemzetü voltunk, akárcsak az, hogy Európa népei között oly keveseknél találunk megértést, öngazolást. Mindemel-

lett mentalitásunk sem kedvez az öngyilkossági mutatók javulásának. Mert az a nyíltság és közvetlenség, amely a magyart jellemzi, rendkívül sérülékennyé és sebezhetővé tesz bennünket. Lehetséges tehát, hogy vérmérsékletünk miatt hajlamosabbak vagyunk a végső elkeseredésre más nemzetek fiainál. A lelki alkat és hajlandóság pedig nagyban felerősíti az öngyilkosságot okozó tényezők negatív hatását.

Az öngyilkosságok leggyakoribb okai: a helytelen önértékelés, az életkörülmények radikális megváltozása, megoldhatatlannak tűnő problémák feltűnése és a stressz. Amikor az ember értéktelennek érzi magát, jelentéktelennek az életét, ami-

kor úgy érzi, nincs embere, magányos, nem szeretik. Amikor anyagi csőd szélére kerül vagy gyász eset éri, vagy tönkremennek emberi kapcsolatai. Amikor bűnbe esik, amelynek a következményeit sehogy sem tudja hordozni, megoldani, vagy amikor túlhajtja magát, mert úgy érzi, nem tud a vele szemben támasztott elvárásoknak megfelelni. A felnőtt emberek esetében az öngyilkosság általában egy hosszú folyamat vége. Az öngyilkosok csaknem kétharmada depresszióban szenved. Ezzel szemben az érzelmileg csapongó fiatalok a legtöbb esetben egy hirtelen döntés által vetnek véget életüknek.

Érdekes, hogy milyen sokan választják a problémamegoldásnak éppen ezt a módját, amelyről szinte semmit nem tudunk. Az ember általában nehezen hoz határozott döntést, valahogy mindig fenn tartja magának a döntés megváltoztatásának a jogát; az öngyilkosok pedig éppen egy olyan lépésre szánják el magukat, amely örök, amelyen soha többé nem tudnak változtatni – amivel tulajdonképpen óriási felelősséget vesznek a nyakukba. Az öngyilkosságról valójában éppen csak ezt az egy dolgot tudjuk: visszavonhatatlan. Hogy mi következik a túlvilágon, arról nincsenek információink. Az öngyilkosok többsége úgy gondolja, tettükkel véget vetnek mindennek (életüknek, szenvedésüknek) – ez azonban a Sátán legnagyobb hazugsága!

Az élet olyan, mint egy félegyenes, amelynek van kezdete, vége azonban a végtelen, az örökkévalóság felé mutat. Ezen a számegegyenesen csak egy milliméternyi a földi életünk, az utána következő örökkévalóság szempontjából pedig egyáltalán nem mindegy, hogy ennek a milliméternek a túlsó határát hogyan és mikor lépjük át. A Kontrasztkiállítás nagyon találóan fogalmazta meg az öngyilkosság lényegét: az öngyilkosság nem más, mint egy átmeneti problémának az átvitele az örökkévalóságba. Mert a földi problémáink így vagy úgy, de mindig megoldódnak; de vajon mi lesz velük akkor, ha még megoldatlanul meg is pecsételjük őket egy hatalmas Isten-ellenes cselekedettel?

Pszichológiai kutatások szerint nincs az öngyilkossággal szemben immúnis személy, az öngyilkosság bárkit veszélyeztethet. A betegségekkel szemben sem vagyunk immúnisak, de léteznek védőol-

(Folytatás a 8. oldalon)

(Befejezés a 7. oldalról)

tasok, amelyek megerősítik a szervezete-
tünket. Az öngyilkosság ellen is van védőoltás, ez pedig nem más, mint Isten szava: a Biblia. A Szentírás rendkívül keveset beszél az öngyilkosságról. A két Testamentumban összesen hét öngyilkosságról esik szó, és ezeket is csupán tényként közli, de nem értékeli. Annál több szó esik viszont a Bibliában az élet-
ről és a reménységről. Akár így is megfogalmazhatnánk: a Szentírás az életnek és reménységnek a könyve.

Óh, ha tudnánk ezekből az igékből rendszeresen „immunizálódni”, micsoda erővel tudnánk harcolni életünk nehézségeivel szemben! Éreznék-e egy pillanatra is értéktelenné vagy magányosnak magunkat, ha szívünkbe lennének írva a 139. zsoltár szavai: „Szemmel tartod járáshozomat és pihenésemet, gondod van minden utamra... Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség, és éjszakává lesz körülöttem a világosság: a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint a nappal” (3.11–12a), vagy a jeremiási ige: „Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr –: békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek” (Jer 29, 11)? Réminthetnek-e bennünket az élet gondjai, ha engednénk a tanácsnak: „Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok” (1Pt 5,7)? Nem tudnánk-e több erőt meríteni, ha meghallanánk Jézus szavát: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” (Mt 11,28)? Elkeseríthetne-e bármi is, ha szívből hinnénk: „Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlön felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is” (1Kor 10,13b), és hogy „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem” (Fil 4,13)? Nem néznék-e nagyobb reménységgel a jövő felé, ha tudnánk: „...akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál” (Róma 8,28a)? Kísértene-e bennünket a bűn, ha meggyőződhetnénk afelől, hogy: „Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől” (1Jn 1,7b), és ha Ő megmos bennünket, tisztábbak leszünk, mint a hó? Beleroppannánk-e a gyászba, ha bíznánk abban, hogy Jézus a feltámadás és az élet, és aki hisz Őbenne, ha meghal is, él? Hajszolnánk-e magunkat végkimerültségbe, ha végre megérténénk, hogy nem embereknek, hanem egyedül annak az Úrnak kell megfelelnünk, aki értünk jött a világra, aki értünk áldozta oda az életét,

ÖNGYILKOSSÁG – A SÁTÁN HAZUGSÁGA

Egy átmeneti probléma az örökkévalóságba kerül

aki sosem vár tőlünk többet, mindig csak éppen annyit, amennyi tőlünk telik, és Ő aztán a keveset is csodálatosan megszorítja? És vennék-e a bátorságot arra, hogy kárt tegyünk magunkban, ha tudnánk, hogy nem a magunkéi vagyunk és a hajszálaink is számon vannak tartva?

Milyen sokat segíthet, milyen sok reményt adhat, mennyire megerősíthet a bibliai „immunológiai” emlékezet! Az immunizálódásnak azonban éppen az a lényege, hogy meg kell előzni vele a bajt. A depresszióban, a kétségbeesésben már nem képes olvasni, odafigyelni az ember. Ezeket a reményt adó bibliai igéket még azelőtt kell a szívünkbe helyezni, mielőtt nehézségekbe ütköznénk.

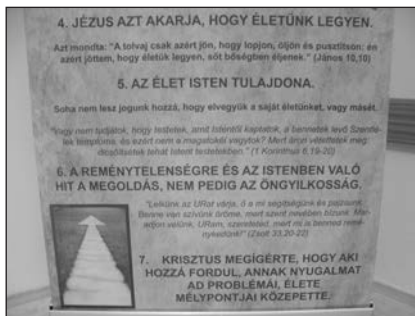
Vannak olyan emberek, akik ezzel élnek, akiknek gyenge a lelki immunrendszerük, akiknek nincs „védőoltásuk”. Őértük óriási felelősséggel tartozunk mi, embertársak. Gyógyítanunk kell őket. Ezt pedig nem lehet máshogyan, csak szeretettel. A szeretet a Szentírásnak a sum-
mája: „...úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). A szeretet a Biblia legnagyobb parancsa. A szeretet az egyetlen tényező, amely mellett időségek, felnőttek,

egymás félelmeit, szorongásait. Tanuljuk meg egymást felkarolni és hordozni, tanuljuk meg egymást szeretni! Hiszen az öngyilkosságok legnagyobb része épp az elfogadó, törődő szeretet hiányában következik be. Az öngyilkosok nagy többségének nem is a halál az igazi célja, hanem a figyelemfelkeltés. A legtöbb öngyilkosság egy kétségbeesett segélykiáltás a környezet felé.

És ha megtörténik a baj? Ítéljük el az öngyilkosságot mint természetellenes, Isten-ellenes tettet, de sose ítélezzünk az öngyilkosságot elkövető személy, sem az őt körülvevők (köztük önmagunk) fölött! Hanem helyezzük oda magunkat és az életből megfutamodott embertársunkat is a világ Bírájának, az igazságos és kegyelmes Istennek a kezébe, akinek egyedül áll jogában megítélni eleveneket és holtakat. Merítsünk erőt, immunitást Isten szavából, hogy mindannyiunknak, akik hiszünk Jézus Krisztusban, örök életünk van; hogy az üdvösség Isten ajándéka kegyelemből, hit által, ami nem függ tőlünk vagy a mi tetteinktől! Lásuk meg, hogy Isten abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk, és hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket ettől az isteni szeretettől – még az öngyilkosság sem!

Egy hónappal ezelőtt átestem egy lézeres szemműtéten. Soha nem láttam olyan élesen, mint azóta. Mondogatom is: túlságosan szép ez a világ ahhoz, hogy az ember homályosan lásson. Üzenem azért minden csüggedőnek: túl csodálatos ez a világ ahhoz, hogy időnap előtt kiszálljunk belőle! Káprázatos a ragyogó napsütés, de a tomboló viharok is. Gyönyörű a tavasz zöldje, de a téli kopár táj is. Csodálatosak az emberi örömök, de a fájdalmak és a szenvedések is. Mert az a lényeg, hogy Isten ennyi mindent enged nekünk felfognunk, éreznünk, átélünk. Azért élünk ebben a teljesen tökéletlen világban és tapasztaljuk meg az érzelmek ilyen széles skáláját, hogy egykor a ránk váró teljes tökéletességet minden porciánk-
kal, a lehető legkifinomultabban tudjuk megélni, hogy a számunkra elkészített örök nyugalmat és boldogságot a legmagasabb fokon tudjuk értékelni.

Erdélyi Anita

kamaszok minden nehézség ellenére is egészséges, kiegyensúlyozott, megelégedett, teljes és boldog életet élhetnek. A mi feladatunk tehát az, hogy szeretetteljes közeget biztosítsunk azoknak, akik a környezetünkben élnek, akik ránk bíz-
tak: családtagoknak, rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, munkatársaknak... Imádkozzuk oda hozzátartozóinkat Isten szeretetébe, és ebben a szeretetben tanuljunk meg odafigyelni egymásra. Hiszen az öngyilkosságnak számtalan előjele lehet: folyamatos lehangoltság, az érdeklődés elvesztése azok iránt a dolgok iránt, amelyek korábban örömet szereztek; a kapcsolatok, érzelmek beszűkülése, bűntudat, halálvágy. Tanuljuk meg meghallgatni és komolyan venni

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara június 24-én megtartott diplomaosztó ünnepségén négy teológiai doktort is avattak. Közülük szeptemberi számunkban bemutatjuk Abaházi Zsoltot és Czinke Tímeát, s megígértük, hogy Fekete-Tóth Andrea és Szabó István bemutatására az októberi számban kerítünk sort. Mindketten 2012. június 22-én tettek rigorózus doktori vizsgát és szerezték meg a teológia doktora (ThDr.) akadémiai titulust. (A szerkesztőség)

FEKETE-TÓTH ANDREA

1977. szeptember 15-én született Dunaszerdahelyen. Tanulmányait szülőfalujában, Ekecsen kezdte, Nagymenyeren folytatta, majd a komáromi Selye János

Gimnáziumban tanult tovább az akkor induló vallási osztály növendékeként, mivel még alapiskolás korában eldöntötte, hogy lelkész lesz. Az érettségi után mégis a Szlovák Műszaki Egyetem Építészeti Karán folytatta tanulmányait, ám egy esztendő után, 1999-ben a komáromi Calvin J. Teológiai Akadémiára felvételizett. Sok értékes embert kapott itt Istentől, a mély barátságok a mai napig tartanak.

Teológiai tanulmányai után, 2004 októberétől a komáromi református gyülekezet segédlelkésze lett. Kilenc hónapig volt ott, lelkészi útjára ez a gyülekezet indította. Marcelházára került ezután, teljesen más környezetbe, más elvárások közé, de mélyen és őszintén szerető gyülekezetbe. Nehéz volt tőlük a búcsúzás 2006 októberében, amikor a dunaszerdahelyi református gyülekezetbe helyezték, már mint beosztott lelkészt. Itt töltötte eddigi leghosszabb szolgálati ide-

Újabb védések a teológiai karon Doktoravatás a Selye János Egyetemen

jét, mely szép és gazdagító időszak volt. Innét került 2009 augusztusában a Megyeri Református Egyházközségbe mint helyettes lelkész. Egyedül volt, a „maga ura”, a presbitérium segítségével igyekezett irányítani e kis gyülekezet életét. Nehezen szokta meg a város után ismét a falut, a lehetőségeket, az embereket, a hozzáállásokat. A lassan kialakuló kötődés végére 2011 októberében pontot tett az ismételt Komáromba való helyezése, beosztott lelkészként. 2012-ben férjhez ment, jelenleg szülési szabadságon van kisfiával.

Sikeresen megvédett rigorózus doktori munkájának címe: *A szülők oktatása gyermekük keresztsége előtt*. A dolgozat arra a feladatra összpontosít, hogy hogyan és mi mindenre kell felkészíteniük a lelkészeknek a keresztelendő gyermek szüleit. A dolgozat első része, az *Újjászületés útja* a körülmetéléssel kezdődően (amit a keresztség őszövétségi előképének tartunk) azzal foglalkozik, hogy mi az a keresztség, melynek alkalmával a gyermek Isten szövetségének a tagja lesz; továbbá érinti a gyermekkeresztség „legitimálásának” kérdését is.

A dolgozat második része, *A szülők oktatásának útja* tárgyalja a megkeresztelendő gyermek családi körülményeit, a szülők hitének mélységét, melyre a felkészítésüket építeni kell. A lelkész nem élhet álmvilágban: a nem hívő szülőt akarata ellenére nem lehet felelősséggel nevelő hívő szülővé tenni. A felkészítő beszélgetések alkalmával (mely a gyakorlatban csak egy-két alkalom) általában a keresztelessel kapcsolatos legalapvetőbb kérdések vetődnek fel. Fontos az utógondozás, a család látogatása a keresztelezés után, hogy a gyermek (és a szülő) integrálódhasson a gyülekezetbe. Így tudja a lelkész figyelemmel kísérni azt a hitben való nevelést, melynek egyik célja a konfirmáció, tulajdonképpen értelme pedig az, hogy a felnövekedő gyermek egész élete azt tükrözze, hogy ő Isten gyermeke.

SZABÓ ISTVÁN

1967. február 23-án született Régen városában, Erdélyben. A görögnyelvismereti erdészeti szakközépiskolában érettségizett 1985-ben, majd 1995-ben vállaltanári oklevelet szerzett a kolozs-

vári Protestáns Teológiai Intézet Didaktikai Fakultásán. A komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karán folytatott tanulmányai befejeztével, 2005-ben magiszteri fokozatot szerzett, 2007-ben pedig a rimaszombati zsinati ülés nyitó istentisztelete keretében lelkésszé szenteltetett.

Munka- és szolgálati pályája alatt volt már gyári munkás, református diakóthónban nevelő, állami iskolákban vallás-tanár, IKE-vezetőképzéssel (Ifjúsági Keresztyén Egyesület) megbízott országos ügyvezető, keresztyén értékrenddel működő hitelszövetkezet csoportkezelő-koordinátora, vállalkozásfejlesztő keresztyén szervezet igazgatója. Jelenleg a CE – Krisztusért és Egyházáért Szövet-

ség utazótitkára és az Opportunity Microcredit Románia Rt. igazgatótanácsi tagja.

Mivel az évek folyamán több vezetői funkciót is betöltött és figyelemmel kíséri a trendeket a vezetésstudomány terén, eleve adta magát a doktori munka témája és címe: *Református cég- és intézményvezetés Erdélyben*. A dolgozat elsősorban a Romániai Református Egyház intézményét veszi górcső alá, de kitér reformátusok által vezetett nonprofit szervezetekre és cégekre is. A dolgozat megvizsgálja, hogy egy-egy korszakban a hitvallás milyen mértékben érvényesült a református lelkészek és vezetők döntéseiben, illetve milyen mértékben szempont a vezetésben a küldetés folyamatos korrekciója a jézusi missziói parancs és az egyházi jövőkép tükrében. Másfelől, hogy a mai református egyházban mennyire jutnak kifejezésre a korszerű vezetési és menedzsment alapelvek és módszerek. A dolgozatot esettanulmányok gazdagítják. Végül pedig megfogalmazást nyer néhány következtetés és javaslat.

Telt házzal zajlott az Élesztő A fiatalok kedvelték a kovácspataki helyszínt

Jóllehet az Élesztő országos ifjúsági tábor augusztus első öt napján zajlott, sokak számára valójában már az év elején elkezdődött – az alkalom szervezésével és hirdetésével. És hisszük, hogy a résztvevők számára nem zárult le augusztus 5-ével, hanem folytatódik a megtapasztalt lelki közösségben és az ott megélt lelki megerősítésben is.

Több mint kétszáz résztvevője volt a Firesz által Kovácspatakon meg szervezett alkalomnak. Már két nappal a kezdés előtt ötven segítőkész fiatal készítette a terepet a nagysátorok és a hangtechnika, az imasátor, a teaház, a tábori zenekar, a szabadidős programok, a csoportos beszélgetések, az élő könyvtár és a szemináriumok helyszíneinek a biztosítására. Közel húsz meghívott előadó fejthette ki gondolatait az előadások, evangelizációk és szemináriumok során; két meghívott zenekar és egy kórus szolgált, valamint naponta hat különféle reggeli

áhhát közül válogathattak a résztvevők. Újdonság volt a „beülő” teaház, amit lenyűgöző kreativitással rendeztek be a fiatalok. Jubileumi ünnepélyre is sor került, ahol a Firesz megalapítása huszadik, valamint a Cantate Domino kórus tizenötödik évfordulójára emlékezhettünk. Az alkalmat több régi fireszes is meg-

tisztelte jelenlétével, így egyházunk püspöke és főgondnoka is.

A tábor egy közös úrvacsorai istentisztelettel zárult, melyen egy nem szokványos – zene és tánc által „színesített” – igeolvasás is volt.

Az alkalmat többen is támogatták anyagilag vagy más dologi adománnyal, de például azáltal is, hogy az MRE Zsinati Ifjúsági Irodája harminc darab adóvevőt kölcsönzött bérmentesen, ami nagyban megkönnyítette a terepen való szerve-

zést. (A táborozás során készült fényképek a www.firesz.sk oldalon tekinthetők meg.)

Mint szervező nagyon örültem a telt háznak, valamint a zökkenőmentes szervezésnek, de mindezek felett hálás vagyok az Úrnak minden egyes résztvevőért, akinek a szívét megszólította. Nagyon sok bizonyosságtételt hallottam, ami arról tanúskodik, hogy az Úristen csodálatosan munkálkodik.

Az Élesztő óta a Firesz – Duna Mente szervezésében egy nem szokványos alkalomra is sor került Marcelházán, ahol egy egész éjjelt énekelve, imádkozva és beszélgetve virrasztottak át a fiatalok, valamint másnap az Élesztő szervezői egy közösségben ünnepelték meg a közös szolgálatot (gulyás és tábortűz mellett, valamint a vasárnapi úrvacsorai istentiszteleten). Úgy látom, hogy sokan megtalálták a szolgálati területüket a szervezésben, amit az Úr többszörösen megáld.

Hiszem, hogy a tábor fő igéje mindnyájunk életében valósággá válik: „Bölcsse teszlek, és megtanítalak, melyik úton kell járnod. Tanácsot adok, rajtad lesz a szemem” (Zsolt 32,8).

Süll Tamás

régi és a mai kor embere közti különbségekre is. A következő állomás a Pozsony melletti Mária-völgy volt, onnan az állatkertbe vezetett az út.

A tábor zárónapján, szombaton, a délelőtti ajándékkészítéssel, a délutánt pedig a tornateremben játékkal töltötték a gyermekek; majd a református templomi istentiszteletet követően sor került a táborzárásra. A versenyek kiértékelését követően a gyerekek átadták az ajándékokat jelen levő szeretteiknek.

Vezetőként nagyon jól éreztem magam, ez a pár nap kiszakított a mindennapok egyhangúságából. A gyermekek pedig élményekkel, tudással és barátságokkal gazdagodtak.

Varga László

Firesz – Ifjúsági 7vége

(13–17 évesek számára)

Időpont: 2012. november 9–11.

Helyszín: Jókai (Betlehem Missziós Központ)

Téma: Mi jár a fejedben?

Jelentkezési határidő: október 26.

Elérhetőség: www.firesz.sk

Ökumenikus gyermektábor volt a nyáron Nagyölveden SPORT, JÁTÉK, IMÁDSÁG

Hosszabb szünet után július 18-a és 21-e között Nagyölveden – alapszervezetek számára – ismét megrendezték a Szentjánosbogár táborát.

A közel hetven résztvevőt korosztály szerint hat csoportba osztottuk; két-három vezetőt kaptak, akik az egész tábor folyamán velük voltak. Az első nap főként ismerkedéssel telt, illetve a tábor témájáról szolgáló imádságról beszélgettek a csoportok tagjai. A vezetők – az előre megbeszéltek alapján – olyan dolgokra hívták fel a figyelmet, amelyek felett el szoktak siklani. Érdekes volt hal-

lani a fiatalok véleményét a témát illetően. Az ebédet több állomásból álló sportverseny követte: a csapatok minden egyes porcikájukat meg tudták mozgatni a feladatok teljesítése közben.

A második nap délelőttjén az ima fajtái voltak a beszélgetés fő témái. Természetesen a szórakoztató játékok ekkor sem maradtak el. Délután a csapatoknak egy kisebb akadályversenyen kellett részt venniük. A szervezők a falu több pontján állomásokat hoztak létre, ahol a táborozóknak különféle szellemi és ügyességi feladatokat kellett megoldaniuk.

A pénteki nap kirándulással telt. Komárom városában megtekintettük a református kollégiumot és a vele szemközt álló templomot. Mindkét épületet Fazekas László püspök mutatta be az érdeklődő fiataloknak, aki mesélt az épületek történetéről, építésük körülményeiről, s kitért a

A Szlovákiai Református Keresztén Egyház Zsinati Tanácsa a 33. ülésén, amelyre 2012. szeptember 14-én és 15-én Komáromban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 27., 28., 29., 30., 31. és 32. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az előző ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést.

– Karácsony előtt 4000 példányban kiadja a szlovák temetési énekeskönyvet.

– Bognár Judit egyházmegyei beosztott lelképásztort 2012. október 1-jei hatállyal áthelyezi beosztott lelkésznek a Dunaszerdahelyi Református Egyházközségbe.

– Szabó András, a Pozsonyi Református Egyházmegye esperese 2012. május 14-én kelt levelében felterjesztette a pozsonyi egyházmegye közgyűlése azon határozatait, melyekben megállapítást nyert az egyházközségek jogállása és a szórványok besorolása. A Zsinati Tanács a felterjesztés szerint jóváhagyta a pozsonyi egyházmegye egyházközségeinek jogállását, illetve a szórványok besorolását.

– Egy felterjesztés kapcsán megállapította, hogy a 4/2011-es számú törvény nem teszi lehetővé, hogy leányegyházközség számára címzetes anyaegyházközségi cím legyen adományozva.

– A Hegysúri Református Egyházközséget 2012. október 1-jei hatállyal átminősíti szórványgyülekezetté – a Jókai Református Egyházközség szórványát képezi.

– Megállapította, hogy a Közalapról szóló törvény nem teszi lehetővé, hogy az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztagok után ne legyen befizetve a járulék, ezért a járulék befizetését a Zsinati Tanács nem engedheti el.

– Leányegyházközséggé nyilvánította a tornai református szórványgyülekezetet. A Tornai Református Egyházközség lelki gondozás és igazgatás tekintetében a Zsarnói Református Egyházközség leányegyházközségévé válik. Az Abaúj-tornai Református Egyházmegye elnöksége felelős azért, hogy a Tornai Református Egyházközség 2012. december 31-ig válassza meg tisztségviselőit, és tegye meg a jogalanyiság megszerzéséhez szükséges lépéseket.

– Jóváhagyta 6585 euró kölcsön folyósítását a Nagymihályi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2013. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 %-ban szabta meg.

– A Zsinati Tanács ZST-69/2012-es számú határozatában felkérte az egyházmegye közgyűléseit, hogy minden egyházmegye delegáljon három presbitert, akik részt vennének egyházunk magyar nyelvű,

A ZSINATI TANÁCS 33. ÜLÉSÉRŐL

illetve szlovák nyelvű presbiteri szövetségének alakuló ülésén. A magyar egyházmegye eleget tettek a felkérésnek, míg a Nagymihályi és az Ondava-hernádi Református Egyházmegye közgyűlése kérte a presbiteri szövetség küldetésének, céljainak és feladatainak pontosítását. A Zsinati Tanács tudomásul vette a presbiteri szövetség megalakulásának előkészítéséről szóló beszámolót, és megbízta Fekete Vince főgondnokot, hogy válaszolja meg a két szlovák egyházmegye e tárgyban felmerült kérdéseit.

– Tudomásul vette az Ungi Református Egyházmegyében a világi főjegyzői tisztségre történt választás eredményét (Révész Lajos nagyszelmenci gondnok 18 szavazattal lett megválasztva).

– A Szlovákiai Református Keresztén Egyház Zsinata a ZS-8/2012-es számú határozatában a Zsinati Tanács hatáskörébe utalta azon szervezetek jegyzékének összeállítását, amelyek az Egyetemes Egyháznak beszámolási és elszámolási kötelezettséggel tartoznak. A Zsinati Tanács megbízta Fazekas László püspököt, Rákos Loránt zsinati tanácsost és Molnár Sándor zsinati főtanácsost, hogy a Zsinati Tanács következő ülésére dolgozzák ki azon kritériumokat, amelyeknek az egyházi szervezeteknek eleget kell tenniük.

– Tudomásul vette az Ondava-hernádi Református Egyházmegye tanácsának a zsinati képviselőknek a zsinati ülésről való távolmaradása ügyében hozott határozatát, akárcsak a laikusok ez ügyben megfogalmazott nyílt levelét, és támogatja azon törekvésüket, hogy hivatalosan megválasztott képviselőiket – egyházunk egységét őrizve – egyházunk törvényeinek betartására szólíttják fel.

– A rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium alapító-fenntartójaként 2012. február 1-jei hatállyal kreditpótlékot hagyott jóvá Sebők Attila igazgató számára, aki angol nyelvi kiegészítő tanulmányokat folytatott.

– A Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma kérésére hozzájárul ahhoz, hogy a Műemlékek Digitális Tára című projekt munkatársai – előzetes egyeztetés mellett – elvégezzék egyházi műemlék objektumaink digitalizálását. A Zsinati Tanács kéri az objektumok digitalizálása eredményének elektronikus másolatát.

– Tudomásul vette, hogy Mária Meňkyová, a Nagymihályi Református Egyházmegye esperese 2012. július 27-ei hatállyal – miután Vargaesztók Dávid átlépett az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat-hoz – a Pályini Református Egyházközség helyettes lelkészévé önmagát jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy Mária Meňkyová, a Nagymihályi Református Egyházmegye esperese 2012. július 30-ai hatállyal – miután Vargaesztók Dávid átlépett az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat-hoz – a Nagyszeretvái Református Egyházközség helyettes lelkészévé Juraj Gajdosóci nagymihályi lelképásztort jelölte ki.

– Marián Hamari püspökhelyettes és Ján Marcinčák főgondnokhelyettes 2012. július 23-án kelt levelükben tájékoztatták egyházunk vezetését, hogy 2012. július 22-én megalakult a Szlovákiai Református Kereszténység Megújulásának Konventje, mégpedig a Szlovákiai Református Keresztén Egyház platformjaként. A konvent támogatni és koordinálni kívánja a szlovákiai református kereszténység bibliai alapon történő megújulását, a nemzeti identitás hangsúlyozása nélkül. Ezért minden református lelkész, egyházközség vagy egyházi szervezet bekapcsolódhat a konvent munkájába vagy együttműködhet vele. A konvent azon reformátusok álláspontjait is ki kívánja fejezni, akik nem értenek egyet egyházunk csatlakozásával a Magyar Református Egyházhoz. A Zsinati Tanács a Szlovákiai Református Kereszténység Megújulásának Konventje alapszabályát és a kialakulásának körülményeiről szóló dokumentumokat felülvizsgálatra megküldi a Zsinat Teológiai Bizottságának és a Zsinat Jogi Bizottságának, és a bizottságok jelentéseivel együtt továbbítja az őszi zsinati plénum elé.

– Megbízta a Zsinat elnökeit, hogy a Szlovák Rádió és Televízió munkatársaival egyeztetve határozzák meg az istentiszteletek közvetítéseinek helyszíneit a 2013. évre.

– Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese 2012. augusztus 24-ei hatállyal a Gálszécsi Református Egyházközség helyettes lelkészévé Marianna Sláviková beszteri lelképásztort jelölte ki.

– Engedélyezte, hogy a Borzovai Református Egyházközség a Közalap építkezési keretéből kapott 3000 euró támogatást 2013. június 30-ig használhassa fel.

– Kéri az espereseket, hogy a lelképásztorok teljesítménypótlékának megítélésénél vegyék figyelembe az iskolai vezető lelkészi többlétszolgálatokat.

– Az Ondava-hernádi Református Egyházmegye tanácsa azon határozatát, melyben reagál a Zsinat ZS-15/2012-es számú határozatára, a Zsinat elé terjeszti.

– Hozzájárult Szaszák Malvin megválasztásához a Gömörhorkai Református Egyházközségbe.

(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

– Hozzájárult Gál László megválasztásához a Simonyi Református Egyházközösségbe.

– Hozzájárult Kiss Miklós megválasztásához az Örösi Református Egyházközösségbe.

– Hozzájárult Erdélyi Zoltán megválasztásához a Perbetei Református Egyházközösségbe.

– Jóváhagyta az I. és II. lelkészképesítő vizsgák eredményeit, és Buza-Bodnár Aranka, Miroslav Varga, Szarvas László, Szép Sándor és Virág Szilvia lelkipásztoroknak érvényesíti a teljes lelkészi képesítésüket.

– 2012. október 1-jei hatállyal segédlelkészként alkalmazza Hozák Viktort, egyúttal kirendeli őt segédlelkészi szolgálatra a Komáromi Református Egyházközösségbe. Felügyelő lelkipásztora Fazekas Zsuzsanna komáromi lelkipásztor.

– 2012. október 1-jei hatállyal Pohóczy Béla dunaszerdahelyi beosztott lelkész át helyezi beosztott lelkésszé a Bejei Református Egyházközösségbe.

2012. október 1-jei hatállyal Tok Tünde kassai beosztott lelkész át helyezi beosztott lelkésszé a Dunaszerdahelyi Református Egyházközösségbe.

2012. október 1-jei hatállyal Csillag Balázs dunaszerdahelyi segédlelkészt át helyezi segédlelkésznek a Kassai Református Egyházközösségbe. Felügyelő lelkipásztora Orémus Zoltán esperes.

– 2012. október 1-jei hatállyal Bognár Judit egyházmegyei beosztott lelkipásztort át helyezi beosztott lelkésznek a Dunaszerdahelyi Református Egyházközösségbe.

– Feszty Zsolt 2012. szeptember 3-án kelt levelében kérte lelkészi jogállása visszaállítását, illetve megállapítását. A Zsinati Tanács Feszty Zsoltnak – meghallgatását követően – megítélte a lelkészjelölti jogállást. A Zsinati Tanács úgy határozott, hogy a Lelkészképesítő Bizottság indítványára Feszty Zsolt lelkipásztornak újra érvényesíti a teljes lelkészi képesítését.

– Megbízta a püspököt és a főgondnokot, hogy járjanak utána a VI. Kárpát-medencei missziói és diakóniai konferencia költségvetésének és szervezésének, majd döntsenek egyházunk delegátusairól.

– Megbízta a Zsinati Missziói Bizottságot, hogy 2012. szeptember 25-ig állítsa össze egyházunk hároméves missziói tervét, amit támogatásra tud egyházunk ajánlani a holland Kelet-Európa Alapítvány-nak.

– Megköszöni az intézeti lelkipásztoroknak és lévítáknak az eddig végzett szolgálatokat, és felszólítja az intézeti lelkipásztorokat és lévítákat, hogy a 2012. év III. negyedéről 2012. október 15-ig küld-

A ZSINATI TANÁCS 33. ÜLÉSÉRŐL

jék be a lelkipásztori vagy lévítai naplójukat.

– Egyházunk is részt vesz a Hamburgban tartandó 2013. évi Kirchentagon. A Zsinati Tanács megbízza Süll Tamást a részvételünk megszervezésével.

– A Volkswagen Passat (KNX-155) szolgálati autót 3000 euróért, a Fiat Punto szolgálati autót pedig 2000 euróért felkínálja jelenlegi használóiknak. Amennyiben a jelenlegi használók 2012. október 31-ig nem vásárolják meg az autókat, át kell őket adniuk, és felkínálásra kerülnek az egyházunkban szolgáló lelkipásztoroknak vagy gyülekezeteknek. Amennyiben a lelkipásztorok sem vásárolják meg őket, az egyház meghirdeti az eladásukat nem egyházi személyek részére.

– 2012. november 15-re Rimakokovára összehívja a VIII. Zsinat három napra tervezett, 7. ülését, mégpedig a következő tárgysorozati pontokkal: a lelkészek választásáról szóló törvény tervezete, a lelkésztovábbképző szabályzata, jogértelmezés – a társult anyaegyházközösségek szervezeti joga (ZST-94/2012), a Szlovákiai Református Kereszténység Megújulásának Konventje, Ondava-hernádi Református Egyházmegye – egyházmegyei tanács reagálása a ZS-15/2012-es számú határozatra, a választási törvény esetleges megnyitásának kérdése.

– Rákos Loránt zsinati tanácsos 2012. szeptember 11-én kelt levelében jelentette a Zsinati Tanácsnak, hogy 2012. szeptember 10-én részt vett a Magyar Református Egyház Operatív Testületének ülésén, amelyen néhány olyan kérdéskörre emlékeztették a részegyházakat, amelyekről a mi Zsinatunknak is határoznia kell. Ezért a Zsinati Tanács a zsinati ülés tárgysorozati pontjai közé felveszi a heidelbergi káté új fordítású szövegének jóváhagyását és a Magyar Református Egyház Zsinatának összehívását. A Zsinati Tanács az új katechézisanyagot előkészítő bizottságba Pólya Katalin párkányi lelkipásztort delegálja. A Zsinati Tanács megbízza a Zsinati Irodát, készítse el a heidelbergi káté szlovák kiadásának költségvetését és mérje fel, hány példányra van igény.

– A Csehtestvér Egyház 2012. szeptember 3-án kelt levelében vizontlátogatásra hívta egyházunk Zsinati Tanácsát. A látogatás esetleges időpontjaként 2012. október 22-ét és 23-át jelölték meg. A Zsinati Tanács úgy határoz, hogy egyházunk részéről a Zsinati Elnökség tagjai, Batta István zsinati tanácsos és Molnár Sándor zsinati főtanácsos tesznek eleget a meghívásnak; egyúttal meglátogatják a prágai református missziói gyülekezetet is.

– Hozzájárult Zsámbok Piroska megválasztásához a Gicei Református Egyházközösségbe.

– 2012. október 1-től segédlelkészként alkalmazza Ditta Vlasatá segédlelkészt, és kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Kolbásai Református Egyházközösségbe. Felügyelő lelkipásztora Juraj Brecko esperes. Ditta Vlasatának kellő indoklással kérvényeznie kell a segédlelkészi jogállása hatályban tartását.

– Levélben fejezi ki tiltakozását a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium visszaállamosítása ellen.

– A Kis Béla, a szlovák–magyar eseti bizottság elnöke 2012. szeptember 13-án kelt levelében jelentést tett a bizottság eddigi munkájáról. A Zsinati Tanács megköszöni a szlovák–magyar eseti bizottság munkáját, és megkéri, hogy folytassa a munkát, kezdje meg a konkrét megoldási javaslatok szövegszerű elkészítését.

– A két szlovák nyelvű egyházmegye zsinati képviselőinek nyilatkozatát a Zsinat ZS-15/2012-es számú határozatához a Zsinat elé terjeszti.

– Engedélyezi, hogy az Uzapanyiti Református Egyházközösség a református templom tornyának sürgős megjavítása érdekében adománygyűjtő körlevéllel forduljon egyházunk egyházközösségeihez.

– Jóváhagyta, hogy az egyház 2012. szeptember 1-től fél munkakörben alkalmazza Csizmadia Zoltán rendszergazdát.

Nyilas Misi karácsonya

Az SZRKE Diakóniai Központja 2012-ben is meghirdeti a Nyilas Misi karácsonya ajándécsomag-gyűjtést, mert ismét szeretnénk szebbé tenni sok-sok gyermek és felnőtt karácsonyát. Gyűjtünk majd gyermekeknek és egészségükben károsodott felnőtteknek szánt csomagokat, és továbbra is bátorítjuk a gyülekezeteket, hogy az egyedül élő, idős tagjaikat is látogassák meg ajándékkal az ünnepen. Kérjük, hogy a program iránt érdeklődő gyülekezetek és csoportok jelezzék részvételi szándékukat a Diakóniai Központnak.

A Diakonia Reformata nonprofit szervezet igazgatótanácsának további szándéka, hogy a külföldre szánt csomagok mellett egyre több jusson a közvetlen környezetünkbe. Várjuk tehát az ajándékot fogadó gyülekezetek, óvodák, iskolák, polgári társulások stb. jelentkezését is; a feltételek és a program egyéb részletei november 1-től a www.refdiakonia.sk oldalon lesznek megtalálhatóak.

Mikos Annamária

Budán jártunk vendégségben ERŐSÖDÖTT IDENTITÁSUNK

Július 5-e, Cirill és Metód napja (lévén munkaszüneti nap) igen jól jött nekünk, mert gyülekezeti kirándulásra mehettünk Budára. Gyülekezeteimből – Ipolypásztóról, Garamsallóról és Zalabáról – harminckilencen (négyévestől a nyolcvannégy évesig) szedtük a sátorfánkat, és a budai reformátusok meghívásának eleget téve ellátogattunk gyülekezetükbe.

Nagy szeretettel fogadtak: elvittek a Parlamentbe (többen közülünk először csodálhattuk meg belülről ennek a hatalmas épü-

Az Ipoly mentiek a Hősök terén. (Kurkó Csaba felvétele)

letnek a termeit és a Szent Koronát), majd a Szent István-bazilikába sétáltunk el, hogy kellően kifáradva és éhesen közösen ebédeljünk a gyülekezet közösségi termében. Ebéd után a gyülekezet gyönyörű templomában imádkoztunk és énekeltük a 134. zsoltárt. Innen indultunk a délutáni programokra: az egyik csoport hajókázásra, a másik csoport a Várba, majd a gyülekezet önkéntes segítőivel, kísérőivel ide tértünk vissza, hogy egy közös bibliaórán vegyünk részt a gyülekezet tagjaival. A közös igei gondolkodás és imádság még közelebb hozott bennünket egymáshoz. Hazafelé **Kéry Bálint Bence** művészettörténész és

Július 15-én az alistáli református templomban zenés istentisztelettel zárult egyházunk ismét megszervezett országos kántorképző tanfolyama. Idén kántori oklevelet nem vehetett át senki, ám a diákok szépen veszik az akadályokat – amint arról Oros Márta, az idei tanfolyam vezetője, illetve több diák is beszámolt. Emellett hangszeres és énektudásukról is megbizonyosodhattak a jelenlevők. A diákokat és tanáraikat köszöntötte Fekete Vince főgondnok és Süll Kinga, egyházzenei osztályunk vezetője. –akb– (A szerző felvétele)

Jubileumi köszöntés Harmacon Csobó István gondnok hatvanéves

Örömmel és Isten iránti hálával ünnepelt a harmaci református gyülekezet július 1-jén: **Csobó István** gondnok Isten kegyelméből betöltötte 60. életévét.

Az istentiszteletet követően a gyülekezet lelkésze (jelen sorok írója) a 121. zsoltár igei útmutatásával köszöntötte a gondnokot. Visszatekintett az elmúlt hat évtizedre, és arra emlékeztette az ünnepeltet, hogy Isten a születésétől kezdve mindvégig oltalmazta, vezette, gazdagon megajándékozta. Ám az a legszebb, hogy elhívta és szolgálatba állította a gyülekezetben mint gondnokot. Rábízta az Úr, hogy felügyelje és gondozza ezt a nem nagy, de lelkes gyülekezetet. Az egyházközség nevében megköszönte eddigi hűséges szolgálatát.

A gyermekek köszöntő versei és a női kórus éneklése után a gyülekezet ajándékkal kedveskedett az ünnepeltnek. Végül kértük Isten segítségét és áldását a jubiláns életére és szolgálatára: szereteteivel együtt legyen még szép és boldog élete Istenünk kegyelméből!

A jubiláns és a lelkész

a jubiláns életére és szolgálatára: szereteteivel együtt legyen még szép és boldog élete Istenünk kegyelméből!

Szókéné Orémus Zsuzsanna

Kurkó Csaba fotós kíséretében még a Hősök terén is megálltunk egy kis időre.

Testiekben fáradtan, de szellemiekben, identitásunkban és lelkiekben megerősödve tértünk haza otthonainkba. Érdekes, Cirill és Metód eszünkbe sem jutottak. Hála és köszönet ezért a kirándulásért Istennek és a budai reformátusoknak, az eddig megnevezettekén túl **Csenki Zsuzsa** diakóniai gondnoknak.

Ambrus Erika

A jókai Jó Pásztor Háza Gyermekotthon a júliusi és augusztusi hónapban több szabadidős programot rendezett a gyermekeknek. Táborozások, kirándulások és túrák tették gazdaggá a gyermekek nyári kikapcsolódását, így felejthetetlen élmény volt mindenki számára az az egynapos sportrendezvény is, amely az olimpiai játékok szellemében zajlott. Így volt ünnepélyes zászlófelvonás, az olimpiai láng meggyújtása, babérkoszorús díjkiosztás és természetesen sok-sok lehetőség a megmérettetésre. –gt–

SZÍV ÉS LÉLEK, ÍV ÉS ÉLEK Léván találkoztak a református középiskolák

A találkozó nyitó istentiszteletén **Ábrám Tibor** tiszáninneni főgondnok, a miskolci Léway József Gimnázium igazgatója találó szójátékkal köszöntötte az egybegyűlteket: *Szívvvel és lélekkel – ívvel és élekkel*. Miszerint a református közösségek szolgálatában az ívek a tartósságot, az állandóságot, a korszakokat átívelő szilárd küldetés-tudatot, az élek pedig a határozott és céltudatos vállalat és példaadást fejezik ki. Ezen ívek és élek mentén kell haladniuk a református iskoláknak is, ha értékeket akarnak közvetíteni a mai világban.

Léván, a gazdag magyar és református múlttal rendelkező, szebb napokat is megélt felvidéki városban július 8-a és 11-e között a Kárpát-medencei Magyar Református Középiskolák XVII. Találkozóján negyven iskola és hat intézmény közel 180 résztvevője töltött el négy tartalmas napot. **Kassai Gyula** helybeli lelkész elmondta, hogy a lévaiak ma is *szívvvel és lélekkel – ívvel és élekkel* küzdenek a megmaradásért és a gyarapodásért, mégpedig a 2009-es református egységet vállaló debreceni találkozó mottóját is maguk előtt tartva: *Krisztus a jövő, együtt követjük Őt!*

Létszámát tekintve a legkisebb magyar középiskolák intézmény fogadta a református középiskolák tanárait (igazgatókat, lelkészeket) és diákjait, valamint a magyar református intézmények küldötteit. A rendezvény lehetőséget adott arra, hogy a házigazda intézmény bemutassa az iskola életét, a felvidéki magyarok és refor-

mátusok sajátos helyzetét és küzdelmeit, illetve a magyar református egyházművészet értékeit is.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével és köszöntötte a résztvevőket **Répás Zsuzsanna**, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára, **Steinbach József** dunántúli püspök, **Fazekas László** püspök, **Fekete Vince** főgondnok, **Kiss Pál**, a barsi egyházmegye esperese és **Édes Enikő**, egyházunk közoktatási tanácsosa.

A vasárnapi nyitó istentiszteleten **Fazekas László** püspök, a szerdai záró istentiszteleten pedig **Steinbach József** dunántúli püspök hirdették az igét. A délelőtti programok a reggeli áhítattal kezdődtek, amelyet **Kiss Pál** esperes és **Tóth Zoltán** garamlői lelkész tartottak. A gimnázium épületében csoportos foglalkozásokra és szekcióülésekre került sor. Volt igei vezetés, kézművesség, robotika, irodalmi és énekes csoport, séta a Kálváriára. A résztvevők megtekintették az Atlantis nevű tudományos kiállítást, a Barsi Múzeumot és a lévai várat.

A rendezvényen több értékes előadás is elhangzott. A debreceni **P. Szalay Emőke** és munkatársai a református egyházművészetről tartottak előadást. A tudományos munkacsoport tagjai már tizenhét éve dolgoznak a Kárpát-medencében élő református egyházak közösségei tárgyi értékeinek felmérésén, amelyek egyházművészeti szempontból felbecsülhetetlen és gazdag református hagyományt hordoznak magukban. **Novákné Pölhös Margaréta**, a Barsi Múzeum régésze és történésze Léva történetéről tartott előadást, a

felvidéki reformátusok 90 éves történetét pedig **A. Kis Béla**, a Kálvinista Szemle szerkesztője ismertette.

Két kiállítást is megtekinthettek a résztvevők. A gimnázium dísztermében az egyházművészeti előadás keretében egy fotókiállítást, valamint a református templomban a búcsi **Szobiné Kerekes Eszter** által készített népviseleti babák kiállítását.

A délutáni kirándulásokon a résztvevők ellátogattak Selmezbányára, Kálnaborfőre, Hontvarsányba, Garamszentbenedekre, Malonyára és a felüdülésre vágyók a közeli Margita-Ilona fürdőhelyre.

Az esti programok a kultúra és a szórakozás jegyében teltek. A nemrég felújított lévai zsinagóga adott otthont a Kincső néptáncegyüttes által vezetett táncbánnak, **Écsi Gyöngyi** és a Garam menti néptánc együttes fellépésének, a tatai gimnázium mellett működő, **Márkus Gábor** által vezetett szintársulat pedig Molière *A tudós nők* című vígjátékát mutatta be. Az utolsó este kellemes, hangulatos együttléttel zárult (a gimnázium teraszán **Éhn László** nagykáljai polgármester támogatásának köszönhetően izletes gulyást fogyaszthattunk).

A tartalmas találkozó kopjafaállítással, valamint zárónyilatkozat elfogadásával zárult. A gimnázium udvarán felállított kopjafát **Nagy Mátyás** felsőpéli fafaragó készítette, s felkerült rá a találkozó jelképe mellett az alkalom központi igéje (*Jer 32,38–41*) is. **Steinbach József** dunántúli püspök az összetartozást és a reménységet hangsúlyozva áldotta meg a kopjafa előtt álló közösséget. Az istentiszteleten **Győri József**, a Debreceni Református Kollégium igazgatója bejelentette, hogy a következő találkozót a két nagy múltú debreceni református gimnázium (a Dóczy Gimnázium és a Református Kollégium Gimnáziuma) közösen szervezi meg. Az előző találkozó házigazdája, a kiskunhalasi református gimnázium igazgatója átadta azt a vándorkopjafát, amelyet a következő találkozóig a lévai gimnazisták fognak őrizni.

A Czeglédi Péter Református Gimnázium igazgatója, **Kluch János** köszönetet mondott mindenkinek a találkozó megszervezéséért, és kifejezte reményét, hogy emlékezetes marad mindenki számára a Léván megrendezett találkozó. **Kassai Gyula** lelkész szerint a találkozó az összefogásról és a közös szolgálatról is szólt.

Hálát kell adnunk Istennek a gazdag áldásért, amelyben minden résztvevő bőséggel részesedhetett; akárcsak mindazokért, akik bármi módon segítettek a találkozó megszervezését és lebonyolítását.

–kgy–

A református középiskolák lévai találkozásának résztvevői. (A. Kis Béla felvétele)

Balatonszárszón ülésezett az MRETZS TESZI A DOLGÁT – TOVÁBB SZOLGÁL

Július 28-án Balatonszárszón tartotta szokásos évi ülését a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata. **Horkay László** ny. kárpátaljai püspök a *Bír 6, 14–16* alapján megtartott nyitó áhítatában hangsúlyozta: Istennel mindig többségben vagyunk, vele mindig győzünk.

Kovács Zoltán főgondnok megnyitó beszédében emlékeztetett Csiha Kálmánra, aki az MRETZS megalakulásakor feltette a kérdést: Vajon mi lesz ennek a vége? Összekötözzük-e a szétszakadt életeket? Ezeket a kérdéseket ma is fel kell tenni, hisz krízis van, erkölcsi válság, s változott a lelkesi kar mentalitása is. Mindezek ellenére kifejezte reményét, hogy az értékelvűség be fog következni.

Erdélyi Géza lelkesi elnök az *Ef 6, 11*-re alapozott elnöki beszámolójában szolt az elért eredményekről, s a rendezetlen helyzetek kapcsán megjegyezte: az ellentét szítása vagy a közöny nem viheti előbbre ügyünket; bünt követ el, aki a magyar református egység ellen tesz.

Kis Boáz titkári beszámolójában említette: történt kezdeményezés arra nézve, hogy aki felfüggesztette a tagságát, vonja vissza a döntést. A kiadványok, a sajtóban való megjelenés bizonyítja: a szervezet

teszi a dolgát, továbbra is szolgál. Az ülés meghallgatta a bizottsági tájékoztatókat, és elfogadta a 2011. évi zárszámadást. Egyetértett az MRE Zsinatának azon határozatával, amely A heidelbergi káté 80. feleletében nem kíván semmiféle változtatást eszközölni. Tiltakozott a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium visszaállamosítása, akárcsak a komáromi Selye János Egyetem főiskolává való visszaminősítése ellen.

A tanácskozás a Magyar Népfőiskolai Collegium jubileumi konferenciahete keretében valósult meg, amelyen számtalan közéleti, történelmi, irodalmi, művészeti előadást hallgathattak meg a résztvevők.

–akb–

Dolgozik a nőszövetség Komáromszentpéteren

Július 22-re a komáromszentpéteri nőszövetség igehirdetésre hívta vendégül a gyülekezetünkben felnőtt **Erdélyi Pál** vágfarkasdi lelkipásztort. (Édesapja, néhai Erdélyi Pál esperes tizenhét éven keresztül volt lelkipásztor a gyülekezetünknek.) A vendégeket és az egybegyűlteket **Kocsis Mária** elnök üdvözölte, majd a vendég-igehirdető tartalmas áhítatot tartott, amit közös éneklés követett. Gyermekünk is készültek saját kis műsorral: énekkel **Knapp Kamilla Lili** és **Markovics Fanni**, verssel pedig **Pivoda Vivien** örvendeztetett meg bennünket. Végül a nőszövetség első félévének tevékenységéről tartottunk rövid beszámolót, a krónikánk megtekintésével egybekötve.

A szeretetvendégség kötetlen beszélgetéssel folytatódott. Kellemes volt elbeszélgetni és nosztalgizálni a nálunk töltött évekről „mindenki Palikájával”. Megismerhettük kedves családját, tudomást szerezhettünk jelenlegi életéről, munkájáról. Jó volt látni, hogy lépett aktívan édesapja nyomdokaiba és viszi tovább e szép és nemes hivatást. A viszontlátás reményében búcsúztunk tőlük, és az elkészített ígék kiosztásával fejeztük be e szép alkalmat.

Mészáros Erzsébet

KÖZLEMÉNYEK — H Í R E K — ESEMÉNYEK

Csémy Lajos professzor díszpolgár lett. Gellér község önkormányzata a június 22-i ülésén hozott határozata értelmében díszpolgári címet adományozott a falu születettjének, mégpedig 89. születésnapja alkalmából, négy évtizedes tanári munkássága elismeréseként, a szlovákiai lelkészképzésben végzett odaadó munkájáért.

Erdélyi Géza ny. püspök kitüntetésé. A II. Magyar Világtalálkozó kapcsán a szervezőbizottság és a Magyarságszolgálati Alapítvány kuratóriuma – az összmagyarság nemzettudatának és összefogásának erősítése érdekében végzett kiemelkedő munkásságáért – A Világ Magyarságáért elismerést adományozta egyházunk nyugalmazott püspökének. A kitüntetést Tanka László, a Magyar Világtalálkozó elnök-szervezője adta át július 2-án Budapesten, a zsúfolásig megtelt Uránia Filmszínházban. A szép ünnepségen Erdélyi Géza áldást mondott mindazokra, akik a magyarságért áldozatot hoznak szerte a világban.

Posztumusz elismerés Sedivy Lászlónak. A budapesti Holokauszt Emlékközpontban augusztus 3-án első ízben adták át a Helytállásért nevet viselő oklevelet,

amit az idén megalakult Igaz Emberek Társasága olyan személyeknek (vagy leszármazottainak) adományoz, akik esetében kétséget kizáróan bizonyított, hogy a II. világháború idején zsidó emberek életét mentették meg. A jeruzsálemi Yad Vashem Intézet által adományozott Világ Népeinek Igaza elismeréseket kiegészítő elismerés alapítását az indokolta, hogy a napjainkban előkerülő dokumentumok alapján –főként túlélő szemtanúk hiányában – már nem kaphatják meg az izraeli díjat a magyar embermentők. A Holokauszt Emlékközpont igazgatója, Szita Szabolcs professzor által kitüntetésre előterjesztett és az Igaz Emberek Társaságának elnöksége által kiválasztott személyek közé bekerült Sedivy László egykori nyitrai református lelkész is, aki 1942-ben több mint 700 zsidót keresztelt meg, amiért az illavai börtönben megkínózták, testileg megtörték. Az elismerő oklevelet a Nyitrai Református Egyházközség nevében Ficzer Tamás jelenlegi nyitrai lelkipásztor vette át.

ITT-OTT. Augusztus 11-e és 18-a között az Ohio-i Lake Hope Állami Parkban (USA) tartotta a Magyar Baráti Közösség a szokásos évi ITT-OTT találkozóját. A

konferencián egyházunk nyugalmazott püspöke, Erdélyi Géza két előadást tartott – mégpedig Magyarok és szlovákok címmel, illetve a felvidéki magyar régiók általános helyzetéről a közelmúltban és ma.

Aratási hálaadó istentisztelet. A Megyeri Református Egyházközség és a keszegfalvai szórványgyülekezet augusztus 19-én úrvacsorával egybekötött aratási hálaadó istentiszteletet tartott, amelyen a hívek által vitt egy-egy gyümölcsöt, zöldséget és virágcsokrot Isten elé tárták, megköszönve gazdag áldását és gondviselését. Ugyanekkor köszöntötték a hatvan éve konfirmált Leszko Esztert és Lovász Eleonórát. Végző László lelkipásztor a *Jel 2, 10b* alapján erősítette az idős gyülekezeti tagok hitét és a gyülekezetben való szilárd megmaradásukat.

Magyar állami kitüntetés B. Kovács Istvánnak. A rimaszombati székhelyű Református Tudományos Gyűjtemények igazgatójának a nemzet és a közösség érdekében végzett tevékenységét augusztus 20-a alkalmából kitüntetéssel ismerte el a magyar állam. B. Kovács István a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést vehette át Balogh Csabától, Magyarország pozsonyi nagykövétől.

A Selye János Egyetem Református Teológiai Karán történt

A teológus szakra a következő személyek nyertek felvételt és iratkoztak be szeptemberben: **Asztalos Csongor Attila** (Pápa), **Demeter Bence** (Budakalász), **Kólya Lajos** (Pápa), **Pirityi Judit** (Dél-Komárom), **Simon Norbert** (Sárospatak) és **Varga Evelin** (Martos).

A missziológia, diakónia és szociális munkás szak elsős hallgatói: **Bartollás Anita** (Pelsőc), **Cséplő Cintia** (Komárom), **Kovács Brigitta** (Vágsellye), **Kucsik-Simcsik Laura** (Komárom), **Molnár Zsuzsanna** (Pelsőc), **Šimo Veronika** (Gúta), **Skarba Adrianna** (Padány) és **Švec Dávid** (Vágsellye).

Nappali tagozatos PhD-képzésre felvételt nyertek: **Balázs Lilla** (Komárom), **Palcsó Attila** (Hetény), **Koncz Klaudia** (Kelenye) – mindhárman a vallástörténeti tanszékre; **Haris Szilárd** (Perbete), **Cs. Nagy János** (Budakalász) – mindketten a rendszeres teológiai tanszékre, illetve **Törmösközi Ferenc** (Bátorkeszi) – az egyháztörténeti tanszékre.

Augusztus 27-én három doktorandusz védte meg sikeresen a disszertációját, miáltal jogosulttá váltak a PhD tudományos fokozat viselésére: **Fazekas Szilvia** [munkájának címe: *A Református Keresztyén Egyház a Csehszlovák Köztársaságban (1918–1938)*], **Fritz-Beke Éva** (munkájának címe: *János evangéliumának szerkezte a legújabb kutatások fényében*) és **Kis Jolán** (munkájának címe: *Az őszö-vetségi eskü tematikus vizsgálata*).

Lelelkésképesítő vizsgák

2012. szeptember 13-án Komáromban került sor a II. lelelkésképesítő vizsgára. A Zsinati Lelelkésképesítő Bizottság előtt az alábbi segédlelkészek tették le, miáltal teljes jogú lelelkészé, illetve választhatóvá váltak: **Buza-Bodnár Aranka** (Rozsnyó), **Miroslav Varga** (Petőszinye), **Szarvas László** (Alsókálós), **Szép Sándor** (Somogyudvarhely) és **Virág Szilvia** (Dunaszerdahely).

2012. szeptember 14-én ugyancsak Komáromban az alábbi személyek abszolvtáltak az I. lelelkésképesítő vizsgát, miáltal megszerezték a segédlelkészi képesítést: **Haris Szilárd** (Perbete), **Hozák Viktor** (Komárom) és **Vargha Balázs** (Szád-elő), aki számára a Zsinati Lelelkésképesítő Bizottság – miután teljesítette az egy évvel korábban előírt alkalmassági feltételeket – véglegesítette a 2011. évben megítélt segédlelkészi képesítést.

Doktorok Kollégiuma. Augusztus 21-én Fazekas László püspök tartotta a nyitó áhítatot a Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiuma Komáromban tartott többnapos konferenciáján.

Békemenet Kassán. Szeptember 1-jén, a szlovák alkotmány napján mintegy ötszázan vettek részt a szlovák állampolgársági törvény elleni tiltakozáson, amit az Alkotmánybíróság épülete elé szerveztek a kettős állampolgárságot szorgalmazó munkacsoport tagjai. A tüntetők transzparens nyomatékostították az alkotmány rendelkezését: „Akarata ellenére senki sem fosztható meg a Szlovák Köztársaság állampolgárságától.” Az indulás előtt a résztvevőket megáldotta Kassai Gyula lévai református lelképásztor, aki maga is érintett, hiszen a magyar állampolgárság felvétele hatósági zaklatást eredményezett számára.

Programok

Országos kántorkonferencia. Az SZRKE egyházzenei osztálya október 19-én és 20-án országos kántorkonferenciát szervez Rimaszombatban, a Tompa Mihály Református Gimnázium épületében.

A konferencia címe: Merre tovább egyházi éneklés? A szakmai találkozóra elsősorban a kántorokat várják, de természetesen minden érdeklődőt szívesen látnak (a részvétel díjtalan). A konferenciára ellátogatnak és előadást tartanak a Kárpát-medencei Református Énekeskönyvi Bizottság tagjai (Fekete Csaba Debrecenből, Draskóczy László Budapestről, Leopold László és Péter Éva Erdélyből). Jelentkezési határidő: október 12. Jelentkezni az alábbi címen lehet: refzene@refzene.sk

Missziós nap Marcellházán. Október 21-én Marcellházán az őrbottyáni, a kisújfalu és a helyi gyülekezet Nehézy Károly születésének 120. évfordulója kapcsán az árvaházi mozgalomra emlékezik. A 15 órakor kezdődő istentiszteleten Szabó István dunamelléki püspök lesz az igehirdető. Szűcs Ferenc professzor dedikálja „...mint tyúk a kiscsirkéit” – *Nehézy Károly élete és szolgálata* című könyvét, amit az első árvák egyike, Szcenci László szekszárdi nyugdíjas tanár mutat be.

Ház- és jegyeshétvége. A bösi gyülekezet október 26-a és 28-a közt ház- és jegyespárok számára egy hétvégét szervez, melynek előadója Szarka Miklós pasztorálpszichológus lesz. Helyszín: Bős, Hóstád panzió. Részvételi díj: 38 euró (teljes ellátással). Jelentkezés és egyéb információ: Oros Csaba, Fő u. 49., 930 10 Dolný Štál, mail: csaba.oros@gmail.com, tel.: 0905/451 510.

Focibajnokság. A pozsonyi, a komáromi és a barsi egyházmegye focicsapatai számára bajnokság lesz a komáromi sportcsarnokban 2012. november 10-én (szombaton). Feltételek: a játékosok református egyháztagsága, 5+1 fős csapatok (cserékkel együtt max. 10-12 fő), kispályás szabályok, 2x15 perces meccsek, korhatár nincs. Nevezés a helyszínen, csapatonként 15 euró. Jelentkezni október 28-ig Szuri Andrásnál lehet: szuriandras@gmail.com, 0910/488 637.

veztek a kettős állampolgárságot szorgalmazó munkacsoport tagjai. A tüntetők transzparens nyomatékostították az alkotmány rendelkezését: „Akarata ellenére senki sem fosztható meg a Szlovák Köztársaság állampolgárságától.” Az indulás előtt a résztvevőket megáldotta Kassai Gyula lévai református lelképásztor, aki maga is érintett, hiszen a magyar állampolgárság felvétele hatósági zaklatást eredményezett számára.

Országos tanévnyitó. A szlovákiai magyar iskolák országos tanévnyitóját a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (SZMPSZ) szervezésében a galántai Szent István római katolikus templomban tartották, ahol az ökumenikus istentiszteleten szolgált Édes Ákos deáki és Erdélyi Pál vágfarkasdi református lelkész is.

Közös lelelkésképesítő vizsga. A Magyarországi Református Egyház tavaly egységesítette a második lelelkésképesítő vizsgát, amely idén is a négy egyházkerület delegált vizsgáztatói előtt zajlott. Az MRE meghívására szeptember 11-én az egységes lelelkésképesítő vizsga első napján megfigyelőként részt vett Fazekas László püspök is.

A Pátria rádió református műsorai:

Október 28-án 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában a reformációról szól a hallgatókhoz Czinke Zsolt bátorkeszi lelképásztor.

November 11-én 8.05-kor a Világosságban Pándyné Kovács Tímea segédlelkész Péter apostol levele alapján Isten kegyelmének jó sáfáiról beszél.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09